БЕЛАРУСКАЯ МАЛАДЗЁЖНАЯ ГАЗЕТА

ЧЫРВОНАЯ ЧЗ ЗМЕНА

27 кастрычніка 1994 г.
Чацвер
№ 115(13832)
Кошт у розніцу 25 рублёў
Выдаецца з 1921 года

У НУМАРЫ:

Малюе Віктар ДУБОВІК

Юны фермер.

Фота Валерыя БЫСАВА.

Кур'ер "ЧЗ"

Не адбяры ў дзяцей сваіх

Сёння ў Віцебску дзейнічае пяць праваслаўных цэркваў. Акрамя гэтага, епархіяльнаму ўпраўленню перададзены шэраг будынкаў, якія з'яўляюцца помнікамі беларускага дойлідства. Тым не менш, адбываецца літаральны захоп яшчэ аднаго будынка, дзе калісьці знаходзілася мужчынская гімназія (вул.Крылова, 7).

Там ужо робіцца алтар і пачалі праводзіцца набажэнствы, нягледзячы на тое, што на нарадзе сяброў АП "Візас", на балансе якога знаходзіцца будынак, царкве было адмоўлена ў яго бязвыплатнай перадачы.

Грамадскасць Віцебска выступіла супраць дзеянняў мясцовай епархіі і накіравала заяву Міністэрству адукацыі, Міністэрству культуры і друку, Міністэрству па кіраванню дзяржмаёмасцю і прыватызацыяй, Акадэміі навук, Нацыянальнаму навукова-асветніцкаму цэнтру імя Ф.Скарыны, Камісіі па захаванню культурнай і гістарычнай спадчыны Вярхоўнага Савета, у органы мясцовай улады. Будынак, адзначаецца ў заяве, можа і павінен належаць толькі адной катэгорыі нашага грамадства, якой усімі законамі гарантуецца ўсё лепшае, а, па сутнасці, дастаўся чарнобыльскі пыл і нястача — дзецям Беларусі.

Яўгенія ВІЦЬБА.

Пасля самміта

Сёння ў расійскай Дзяржаўнай Думе выступае прэм'ер-міністр Віктар Чарнамырдзін. Аналітыкі прагназіруюць ва ўсіх адносінах цяжкі дзень для крамлёўскага ўрада. Ці стане чацвер сапраўды "чорным" для Чарнамырдзіна, мы даведаемся вечарам.

Між тым, у аўторак адбылося пасяджэнне беларускага Кабінета Міністраў з удзелам Аляксандра Лукашэнкі. Размова ішла не толькі пра вынікі нядаўняга маскоўскага самміта. Прэзідэнт выказаўся па шырокаму спектру праблем, якія тычацца стану нацыянальнай эканомікі, аспектаў сучаснага палітычнага працэсу ў рэспубліцы, закрануў шэраг пытанняў, звязаных з праблематыкай СНД.

Якаў ЯСЭПКІН.

"Аздараўленчае" пагадненне

Паміж Кабінетам Міністраў і Саветам федэрацыі прафсаюзаў Беларусі падпісана пагадненне аб арганізацыі аздараўлення насельніцтва ў будучым, 1995 годзе.

Згодна з гэтым дакументам, ФПБ забяспечвае адпачынак і ўмацаванне здароўя працоўных і дзяцей, асабліва пацярпеўшых ад чарнобыльскай катастрофы. Памеры адлічэнняў на аздараўленчыя мэты са сродкаў сацыяльнага страхавання і дзяржаўнага бюджэту ўстанаўлівае ўрад.

Яшчэ адзін дабрачынны груз

24 кастрычніка ў Мінск у адрас Цэнтра анкапаталогіі шчытападобнай залозы 1-й клінічнай бальніцы прыбыў груз медыкаментаў з нямецкага горада Бад-Вурцах коштам 100 тысяч нямецкіх марак.

Гэта ўжо трэцяя пастаўка гуманітарнай дапамогі з нямецкага горада ў рамках дагавора аб супрацоўніцтве з беларускім дабрачынным фондам "Дзецям Чарнобыля". Дзякуючы ініцыятыве фонду беларускія медыцынскія ўстановы ўжо атрымалі два грузы лякарстваў з Германіі на суму, якая перавышае 130 тысяч нямецкіх марак.

БЕЛІНФАРМ.

Погляд Грамады

Выканаўчы камітэт Цэнтральнай рады Беларускай сацыял-дэмакратычнай грамады выступіў з заявай з нагоды першых ста дзён з моманту заступлення на пасаду першага прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А.Лукашэнкі, у якой даў негатыўную ацэнку яго дзейнасці.

У заяве, у прыватнасці, гаворыцца, што за гэты перыяд не ўдалося ўтаймаваць інфляцыю, спыніць збядненне насельніцтва, актывізаваць барацьбу з карупцыяй і злачыннасцю. Адначасова рэзка ўзраслі цэны на прадукты харчавання, на праезд, паліва, камунальныя паслугі і гэтак далей.

Паабяцаўшы дабівацца аднаўлення парушаных сувязей, імкнуцца да інтэграцыі краін СНД, кіравацца ў знешнепалітычнай дзейнасці карэннымі інтарэсамі народа Беларусі, — падкрэсліваецца ў заяве, — прэзідэнт так і не здолеў падысці да вырашэння пытання аб забеспячэнні рэспублікі энергарэсурсамі ў асенне-зімовы перыяд. Запазычанасць перад Расійскай Федэрацыяй за энерганосьбіты перавысіла 500 мільёнаў даляраў.

(Ул.інф.).

Моладзь мяркуе, а дзяржава...

На працягу двух дзён у Цэнтральным камітэце Саюза Моладзі Беларусі прадстаўнікі дзяржаўных структур і грамадскіх маладзёжных арганізацый рэспублікі абмяркоўвалі праблемы навучэнскай моладзі, узаемадзеяння школьнікаў, навучэнцаў тэхнікумаў і вучылішчаў, студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў з прадстаўнікамі іншых арганізацый.

Праводзячы такое мерапрыемства, СМБ імкнуўся пашырыць кантакты з дзяржаўнымі, грамадскімі і іншымі структурамі, якія зацікаўлены ў вырашэнні праблем гэтай катэгорыі моладзі, а таксама выпрацавалі праграму сумесных дзеянняў.

Святлана КУЛІКОВА.

Не старэе "Чырвоная зорка"

Сваё 80-годдзе адзначыў гродзенскі кінатэатр "Чырвоная зорка" — старэйшы кінатэатр рэспублікі.

"Зорачка", на экране якой дэманстраваліся яшчэ нямыя стужкі, і да гэтага часу захавала папулярнасць сярод аматараў кіно. І ў першую чаргу дзякуючы створанаму тут кінаклубу "Ракурс", сябры якога яшчэ ў застойныя часы мелі магчымасць знаёміцца з творамі сусветна вядомых рэжысёраў — Феліні, Бергмана, Антаніёні, Таркоўскага, Іаселіяні і многіх іншых.

Лілія АСТРАВЕЦКАЯ.

Скандал з "Цівалі"

Беспрэцэдэнтнае рашэнне прыняла Федэрацыя хакея Беларусі, выключыўшы са сваіх радоў мінскую каманду "Цівалі". Прычынай для такога суровага пакарання паслужыла запазычанасць акцыянернага таварыства "Хакейны клуб "Цівалі" за ігракоў, запрошаных ім з іншых клубаў рэспублікі.

Цяпер у адпаведнасці з палажэннем аб чэмпіянаце рэспублікі і статутамі Міжнароднай федэрацыі хакея, членам якой з'яўляецца беларуская федэрацыя, каманда АТ "ХК "Цівалі" не можа прымаць удзелу ў нацыянальным чэмпіянаце, іншых турнірах і таварыскіх матчах унутранага календара з камандамі, якія знаходзяцца пад юрысдыкцыяй рэспубліканскай федэрацыі, а таксама быць удзельніцай міжнародных матчаў і турніраў.

Пад сумненнем застаецца і ўдзел "Цівалі" ў розыгрышы Кубка Еўропы-94.

БЕЛІНФАРМ.

Курсы валют на 26 кастрычніка:

	Даляр ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	6680	6940	4425	4608
"Алімп"	6900	7100	4650	4800
"Дукат"	6700	7100	4400	4700

"ПАС" — ПАЛІТЫКА-АНАЛІТЫЧНАЯ СЛУЖБА

Кастрычніцкі мінор

☐ Якаў ЯСЭПКІН

Непрыкметна мінулі сто дзён пасля інаугурацыі першага беларускага прэзідэнта. Калі дагэтуль крытыку Аляксандра Лукашэнкі і ягонай дзейнасці на высокай пасадзе, як і ўвогуле новай улады, можна было лічыць несуадноснай з правіламі палітычнага этыкету, цяпер, здаецца, грамадства павольна ўваходзіць у іншую фазу: крытычных заўваг зашмат. У агульнай інфармацыйнай плыні іх узаемная вага, відаць, будзе ўзрастаць і надалей.

Хаця яўных, аб'ектыўных падстаў для такой тэндэнцыі сваімі паводзінамі Аляксандр Рыгоравіч не ствараў, ацэначны адмоўны імпульс набірае мінорную энергетыку. Хутчэй за ўсё, гэткае развіццё сітуацыйных калізій на авансцэне беларускага палітычнага тэатра не ўяўляе вялікай неспадзяванкі ў першую чаргу для нованароджанай улады. Беларусь ледзь не апошняй прыйшла да прэзідэнцтва, прычым на той стадыі эканамічнага заняпаду, ад якой да абвальных "ззяючых вышынь" крызісу дзяржаўнасці працягнута хісткая жэрдка, пад ёй, мабыць, бездань. Раней наша палітызаваная, але дастаткова памяркоўная ўладная эліта толькі назірала за працэсамі, вызначальнымі ў Расіі і іншых прэзідэнцкіх рэспубліках. Сёння ролі статыстаў адышлі ў гісторыю. Палітыкі, якія ўвайшлі ў саноўныя апартаменты, адчулі "подых навальніцы". Блуканні па іх пакоях не стануць лёгкай прагулкай і наўрад ці будуць адэкватнымі перадвыбарчым чаканням. Беларускі феномен (прыход да ўлады малавядомага ў СНД і ў свеце і не звязанага з сістэмай лідэра), безумоўна, неяк паўплывае на ход падзей, аднак няўхільных тэндэнцый не зменіць. Наадварот, не маючы доўгатэрміновай селекцыйна-сістэмнай загартоўкі, фігуры новай элітарнай групоўкі могуць апынуцца яшчэ меней абароненымі. Апроч гордзіевага вузла праблем нацыянальнай эканомікі, разблытаць які вельмі цяжка (прынамсі, такім чынам, як планавалася перад выбарамі), у разлік трэба браць шэраг лагічных і алагічных фактараў. Парламент, пераважная большасць якога ў свой час прагназіравала іншы выхад прэзідэнцкіх выбараў і ішла на іх з лёгкасцю незвычайнай, без сумненняў, не сказаў яшчэ развітальнае слова. Факт ухвалы праграмы першачарговых мер мала пра што сведчыць. Між тым ужо наступны крок Аляксандра Лукашэнкі (скасаванне "падмурка" савецкай сістэмы кіравання), спачатку таксама быццам ухвалены, выклікаў так званую запавоеную рэакцыю. Цяпер прэзідэнцкі бліц-паход на Саветы, фігуральна кажучы, пракручваецца ў паўторы, як пры здымках "рапідам". Больш чым 80 дэпутатаў Вярхоўнага Савета, падпісаўшы зварот да Канстытуцыйнага суда рэспублікі, у якім выказваюць сумненне ў канстытуцыйнасці прынятых змяненняў і дапаўненняў у Закон "Аб мясцовым самакіраванні", зрабілі тое, што, згодна з логікай палітычнай барацьбы, і павінны былі зрабіць. Адметным, бадай, падаецца чуйнае ўзаемаразуменне ўчарашніх дый сённяшніх антаганістаў, якія ўвайшлі ў спіс 80-ці. Цікава, дарэчы, і такая факталогія: пад час галасавання ў Авальнай зале адназначную нязгоду з прэзідэнцкімі прапановамі выказалі 9 парламентарыяў, у тым ліку Станіслаў Шушкевіч, Генадзь Карпенка, Алег Трусаў, Уладзімір Заблоцкі. Можна прыгадаць нядаўні рэкламны хіт "И это только начало. АО "МММ". І гэта толькі пачатак, бо бітва за ўладу ёсць перманентная з'ява, у працэсе змаганняў усе ўдзельнікі забываюцца пра тое, што "пераможца не атрымлівае нічога". Падобныя працэсы распачаліся ў рэспубліках-суверэнах не ўчора, але сапраўды выбуховы характар яны ледзь пачынаюць набываць. І тут трэба сказаць пра тэндэнцыйную скіраванасць, таксама агульную для посткамуністычных дэмакратый.

Маскоўскі самміт у чарговы раз пацвердзіў: нельга двойчы ўвайсці ў адну ваду. Нават у ваду забыцця. Калі віскулёўскія дамоўленасці нібыта ставілі чорны крыж на чырвоным, наўрад ці дэмакратычныя ліквідатары цалкам усведамлялі, якім капіталізатарам надалейшай катастрафізацыі стане звод сціплых папер. Беларуская "славянская вязь", магчыма, і не прыйшлася даспадобы азіяцкім рэспублікам, на імгненне адчуўшым сябе пакрыўджанымі. Але большая крыўда, верагодней за ўсё, была на прабацьку. Таму марныя надзеі Гарбачова на падтрымку Азіі не спраўдзіліся. Яго прынеслі, як рытуальную ахвяру, на алтар улады. Прычым, асабліва дысанансымі падаліся тады выказванні самых лепшых "сяброў" Міхаіла Сяргеевіча. Акаеў, Назарбаеў і іншыя...Ніхто не падтрымаў першага прэзідэнта, усім ім пястун цывілізаванага Захаду мог кінуць: "І ты, Брут!" Наадварот, напрыклад, Нурсултан Абішавіч, звычайна стрыманы і прагматычна асцярожны, вымавіў над напаўжывым "львом" у сафітным бляску: хопіць нас палохаць. І не спалохаліся, пайшлі паасобку, цяпер думаюць — куды. Не сакрэт, які вектарны накірунак мае рух былой дзяржавы-казкі. Не з'яўляецца тайнай і тое, з чымі імёнамі звязваюцца катаклізмы апошняга часу. Нягледзячы на адносную легітымнасць дзеянняў познесавецкіх камуністаў-рыначнікаў, народнай ухвалы яны так і не дачакаліся. Два "зубры" прайгралі свабодныя выбары, трэці пакуль на троне. Нетэатральны трагізм у спадзяваннях на змены "пасля". Пасля Ельцына будзе Ельцын, а ў выпадку сенсацыйнага падзення на выбарах у 1996-м ці пры іншых "непрадбачаных" акалічнасцях крамлёўскага гаспадара будзе толькі горш.

Характэрна: і ўкраінскі, і беларускі прэзідэнты перамаглі, трымаючы ў руках ніяк не нацыянальна-адраджэнцкія, тым больш не нацыяналістычныя штандары. Абвяшчаліся кансалідацыйныя лозунгі. Аднак новая інтэграцыя не набліжаецца, а застаецца па-ранейшаму марай. Не бачыцца яна звышрэальнай і ў бліжэйшай перспектыве. Кучма і Лукашэнка вымушаны з магчымай адэкватнасцю рэагаваць на безліч сакраментальных эканамічных пытанняў. І Украіна, і Беларусь, якія абралі прыхільнікаў агульнаславянскага адраджэння, знаходзяцца не ў музейнай прасторы, яны рухаюцца ў зададзеным накірунку пад сонцам быцця. А самміт у Маскве адметны яшчэ адной спробай інтэграцыі. Адметны і таму, што прапанаваў ідэю Еўразійскага саюза Назарбаеў. У друку падрабязна асвятляўся ход сустрэчы, яе вынікі, удзел беларускага прэзідэнта у самміце. Таму скажам толькі пра ідэю ЕАС. На брыфінгу пасля перамоў Б.Ельцын заўважыў: пакуль рана. Аляксандр Рыгоравіч пры абмеркаванні парадку дня нарады прапанаваў чацвёртае (Еўразійскі саюз) пытанне не разглядаць, развіваць супрацоўніцтва ў рамках Садружнасці. Назарбаеў пакрыўдзіўся, іншая справа — на каго. Ідэя добрая (хто, як не Лукашэнка, які галасаваў супраць ратыфікацыі віскулёўскіх пагадненняў у нашым ВС і галасаваў у адзіноце, гэта разумее), але пакуль не рэальная. Знаёмы мінор пануе ў дзяржаўным хоры.

ПАВЕДАМЛЕННІ, АТРЫМАНЫЯ ПА КАНАЛАХ СПАДАРОЖНІКАВАЙ СУВЯЗІ "ЧЫРВОНАЙ ЗМЕНЫ"

ДЗЕВЯТАЕ НЕБА

Дзяжурныя па выпуску перакладчык Ларыса ДУДАРУК, ЛюдмілаКАХАВЕЦ, рэдактар НаталляВАЛАКІДА.

"Суперчэннэл"

АЗІЯЦКАЕ ТУРНЭ КЛІНТАНА

Біл Клінтан прыбыў са сваёй жонкай у Егіпет.

Паездка ў гэту краіну — пачатак турнэ прэзідэнта па азіяцкіх краінах. Клінтан сустрэўся з прэзідэнтам Егіпта, галоўнай тэмай перамоў з якім стала заключэнне міру паміж Ізраілем і Палесцінай. Паводле слоў амерыканскага прэзідэнта, гэты дагавор будзе важнейшай гістарычнай падзеяй. Услед за Егіптам Клінтан мае намер наведаць Сірыю, Іарданію, Кувейт, Ізраіль і Саудаўскую Аравію.

ІЗРАІЛЬСКІ ПАРЛАМЕНТ ВЫЗНАЧЫЎСЯ

Ізраільскі парламент падвёў вынікі дэбатаў па мірнаму пагадненню з Іарданіяй.

105 членаў парламента выказаліся за падпісанне дагавора, 3 — супраць. Да святкавання падпісання дагавора вядзецца актыўная падрыхтоўка. Аднак насельніцтва краіны апасаецца прыхільнікаў палесцінскай тэрарыстычнай арганізацыі "Хамаз", якія, магчыма, паспрабуюць сарваць святкаванне.

"Уорлднэт"

ААН НЕ СТРАЧВАЕ НАДЗЕЮ

У Нью-Йорку адбыліся перамовы НАТА і ААН аб сумесных стратэгічных планах у Босніі і Герцагавіне.

Перамовы перанесены на некалькі дзён з-за рознагалоссяў у пытанні аб паветраных дзеяннях у Босніі і Герцагавіне. Нягледзячы на гэта, ААН не страчвае надзею на вырашэнне спрэчнага пытання.

КАРУПЦЫЯНЕРЫ ПАКІДАЮЦЬ ПАРЛАМЕНТ

У англійскім урадзе вядзецца расследаванне фактаў карупцыі ў парламенце.

Справа перададзена ў рукі спецыяльна створанага камітэта. Днямі ў адстаўку пайшоў абвінавачаны ў карупцыі міністр гандлю і прамысловасці Вялікабрытаніі.

"Еўраньюс"

ІСПАНІЯ РАЗВІТВАЕЦЦА

са сваімі грамадзянамі, забітымі ў Егіпце.

Сёння целы забітых былі дастаўлены на радзіму. Іспанскі ўрад патрабаваў ад усіх іспанцаў, якія знаходзяцца ў Алжыры, пакінуць краіну.

"TV-5"

БАЛЕЛЬШЧЫКІ "ПАГАРАЧЫЛІСЯ"

Вялікай бойкай балельшчыкаў закончылася сустрэча каманд з Неапаля і Мілана на першынстве Італіі па футболу.

Каб супакоіць фанатаў, спатрэбілася ўмяшанне паліцыі.

БІЗНЕС-КЛАС

Заслону над тым, што чакае валютны рынак у бліжэйшай будучыні, прыўзнімае начальнік валютна-эканамічнага ўпраўлення Нацыянальнага банка Мікалай ЛУЗГІН.

НЕ ШУКАЙ КРЭДЫТ ЗА ТРЫМА МОРАМІ

Відаць, па валютныя крэдыты не варта хадзіць за тры моры і прасіць іх у розных міжнародных фінансавых арганізацый. Як аказалася, не меншыя валютныя накапленні ёсць у... беларускіх грамадзян.

Паводле слоў Мікалая Лузгіна, дакладна сказаць, якія валютныя сродкі знаходзяцца ў наяўным абароце на рынку і на руках у насельніцтва, цяжка. Аднак меркаваць аб іх можна. Так, за першае паўгоддзе бягучага года грамадзяне аддалі наяўнай валюты праз валютны гандаль і абменныя пункты на суму каля 250 мільёнаў даляраў. Такім чынам, на працягу года можна разлічваць на паўмільярда. Звярнуўшыся да нескладаных падлікаў, можна гаварыць аб тым, што на руках знаходзяцца сумы значна вышэйшыя за названыя.

Ён таксама адзначыў, што не ўсе гэтыя сродкі — ценявы капітал. Вялікая колькасць легальнай СКВ "пракручваецца" праз рынак. Гэта, перш за ўсё, сродкі ад камерцыйнага турызму.

ПРАДПРЫЕМСТВАМ БУДЗЕ ЛЯГЧЭЙ...

У бліжэйшы час зменіцца парадак размеркавання валютнай выручкі суб'ектаў гаспадарання. Ужо рыхтуецца праект пастановы ўрада аб адмене 15-працэнтнай рэнты на выручку ў СКВ, гэта значыць захаваецца толькі 50-працэнтная рэнта. У той жа час уносіцца прапанова аб адмене ў 1995 годзе абавязковага продажу ўсіх відаў замежнай валюты.

Рыхтуецца пастанова аб пераходзе на 50-працэнтны абавязковы продаж выручкі ў расійскіх рублях. Увесці ў дзеянне гэта рашэнне плануецца ўжо з 1 лістапада гэтага года. Варта заўважыць, што да цяперашняга часу абавязковы продаж заставаўся стопрацэнтным.

ВАЛЮТНЫМ РЭКАМ – НАЦБАНКАЎСКІЯ БЕРАГІ

Паводле слоў Мікалая Лузгіна, рыхтуецца ўказ прэзідэнта аб канцэнтрацыі ўсіх цэнтралізаваных валютных рэсурсаў у Нацыянальным банку. Гэта значыць, што дзяржаўны валютны фонд, які цяпер належыць Міністэрству фінансаў, павінен быць перададзены Нацбанку. Механізм перадачы пакуль адпрацоўваецца, але хутчэй за ўсё гэты фонд будзе перакуплены ў Міністэрства па дзеючаму курсу.

МЫТНІКІ І БАНКІ АБ'ЯДНОЎВАЮЦЦА

Нацыянальны банк рэспублікі ўнёс прапанову з 1 лістапада ўвесці новы парадак кантролю за паступленнем экспартнай выручкі і тавараў па імпарту. Для гэтага плануецца ажыццяўляць так званы мытна-банкаўскі кантроль на граніцы. Адпаведны прэзідэнцкі ўказ падпісаны ўжо, і цяпер вызначаецца сам парадак яго дзеяння. Паводле слоў Мікалая Лузгіна, за ўзор узята новая сістэма кантролю ў Расіі. Такім чынам, за паступленнем выручкі будуць сачыць мытня, банкі і Інспекцыя валютнага кантролю, створаная пры апараце прэзідэнта.

СТРАХОЎШЧЫК З ДЗЯРЖАЎНЫМІ ГАРАНТЫЯМІ

Да канца года плануецца стварэнне дзяржаўнай кампаніі па страхаванню валютных крэдытаў. У спіс асноўных заснавальнікаў маюць намер трапіць Нацыянальны банк рэспублікі, Міністэрства па кіраванню дзяржаўнай маёмасцю і прыватызацыі, а таксама шэраг камерцыйных банкаў.

БЕЛІНФАРМ.

ЖУРНАЛІСТ ДАСЛЕДУЕ ПРАБЛЕМУ

У змаганні за сябе і за надзею

□ Яўгенія ВІЦЬБА

Адносна катэгорый, якімі вызначаецца якасць работы педагогаў, прэзідэнт рэспублікі выказаўся даволі рэзка: маўляў, што гэта яшчэ за катэгорыі? Па катэгорыях жа вызначаецца толькі скаціна ці мяса–малочныя прадукты...

На жаль, людзі інтэлектуальнай творчай працы таксама. Як далёка не адзіныя, да педагогаў далучаюцца артысты, і выходзяць яны з сцен навучальных устаноў у асноўным з другой катэгорыяй. Потым, у залежнасці ад таленту, ідуць праз гады чарговыя павышэнні ў званні аж да майстра сцэны — вышэйшай катэгорыі. Як фініш тэатральнай дзейнасці — званне народнага артыста. Прысвойваецца яно, зразумела, не за абы-што, і, натуральна, не за пяцідзесяць спектакляў. [illegible]

Заслужаныя педагогі, дзеячы мастацтва, народныя артысты — гонар любой нацыі. І дай Бог, каб на Беларусі было больш выдатных і знакамітых людзей. Толькі вось апошнім часам сумнеў наконт іх з'яўлення становіцца вельмі і вельмі мала.

Справа зусім не ў катэгорыях. Нават і пры такім "падзеле" можна паспяхова развівацца і ўдасканальвацца. Усё, здаецца, упіраецца ў ганебна-нікчэмную матэрыяльную зацікаўленасць творчых людзей.

Сёння сорамна навет гаварыць пра штомесячную заробтную плату народнага артыста, а пра фінансавую стартавую пляцоўку тэатральнай моладзі тым больш. Маладыя артысты другой катэгорыі атрымліваюць у месяц крыху больш чым 40 тысяч і звычайна ўжо мае сям'ю і не мае даху над галавой.

Пра гэта, пэўна, ведаюць дзяржаўныя мужы і прыкладаюць намаганні, каб выйсці з агульнаэканамічнага крызісу. Але ж на парозе крызіс духоўны. Культура патрабуе неадкладных мер. І ўжо сёння. Бо менавіта сёння ў пошуках хлеба і даху над галавой моладзь артысты вымушаны здраджваць свайму прызванню.

Спачатку тры, а неўзабаве яшчэ два, прычым таленавітыя акцёры-коласаўцы напісалі заявы аб звальненні. У адной з іх так і было сказана: "...у сувязі з тым, што не магу пракарміць сям'ю". У гісторыі тэатра такога яшчэ не было, як, мусіць, у гісторыях звальненняў па ўласнаму жаданню. [illegible] Пакідалася тое, аб чым марылася, чаму аддаваліся прыроджаныя талент і [illegible] праца над сабой.

Дзеля хлеба надзённага, дзеля даху над галавой моладзь акцёраў накіроўваецца туды, дзе [illegible]

Ад двух апошніх звальненняў у тэатры коласаўцаў павеяла ўжо не сцэнічным драматызмам. Акцёры былі занятыя ў многіх запланаваных спектаклях. [illegible] Таму кіраўніцтва, мастацкі савет мяркуюць выйсці на Міністэрства культуры [illegible] на заключэнне кантрактаў. І значыць, атрымаць дадатковыя грашовыя сродкі для тых, хто задзейнічаны ў праграме.

На сёння Міністэрства культуры, калі і займаецца пытаннямі палепшэння матэрыяльнага становішча артыстаў, [illegible]

У цэлым больш-менш прызнаныя тэатры [illegible] мізэрную падтрымку. А маладыя, паколькі не паспелі сябе праявіць, калі нават і заключаць нейкі дагавор, зноў жа застануцца нізкааплатнымі. Яны будуць вымушаны звальняцца, ісці ў сумніцельную камерцыю, як вымушаны пайсці ўжо ў яе некаторыя артысты-коласаўцы.

Крызіс нашай тэатральнай культуры настае, зразумела, не ад беднасці саміх акцёраў. На прыкладзе коласаўцаў можна смела сцвярджаць, што ў сваёй большасці яны духоўна багатыя і адданыя сваёй справе людзі. Менавіта праз высокае майстэрства ім хочацца перадаць сапраўдныя чалавечыя каштоўнасці сваім гледачам.

На жаль, Беларускі драматычны з кожным годам усё больш і больш пусцее. Пэўна, стала адметай часу, калі для многіх асноўным сэнсам жыцця стаў тэатр "купі-прадай". Сапраўднае ж мастацтва стала ў аднолькавай ступені чужым як і шматлікаму чыноўнаму люду, так і плойме камерсантаў, што баяцца, мусіць, збяднець ад набыцця білета нават на прэм'ерны спектакль.

Абараніць моладзь ад уплыву бездухоўнасці — на сёння асноўная задача тэатра імя Якуба Коласа.

— Мы ўзнавілі некалі папулярную ў 70-я гады работу з юнацтвам горада па ўроках эстэтыкі ва універсітэце тэатральнага мастацтва, — гаворыць загадчыца інфармацыйна-літаратурнай часткі тэатра Святлана Мікалаеўна Дашкевіч. — Пакуль што абмежаваліся школамі і прафтэхвучылішчамі, паколькі ў моладзі гэтых устаноў найбольшая цяга да духоўнага росту.

Мэтавыя наведванні тэатра пачаліся па ўласнай ініцыятыве некаторых школ. Пачатак паклала беларуская гімназія. Каб узбагаціць іх, тэатр выйшаў са сваімі канкрэтнымі прапановамі. Так, робяцца захады, каб камедыю М.Гогаля "Рэвізор" школьнікі паглядзелі з папярэдняй гутаркай, якая выклікала б зацікаўленую арыентацыю на спрэчкі, на аналіз, на разуменне рэжысёрскіх падыходаў.

Другім спектаклем на ўроках эстэтыкі будзе "Вечар" Аляксея Дударава, таксама праграмны навучальны твор. Ён вельмі складаны для асэнсавання, але мэта тэатра дапамагчы яго спасцігнуць, даступна растлумачыць.

Мэту — стопрацэнтна наведваць урокі эстэтыкі ў тэатры — калектыў коласаўцаў перад сабой не ставіць, бо, як паказала практыка, у маладым асяроддзі і можа ўзнікаць стадыённая рэакцыя. Больш важна, каб на спектаклях была вучнёўская моладзь гуманітарнага накірунку.

Работа па выхаванню гледача мяркуецца весціся з удзелам гарана, бо там найбольш ведаюць школы і вучнёўскі кантынгент. Гэта дапаможа скласці адпаведныя графікі наведвання тэатра школамі. Будзе ўлічвацца нават псіхалагічная сумяшчальнасць, наколькі часам паміж суседнімі школамі бывае дысгармонія.

Універсітэт тэатральнага мастацтва ўключыць у свой рэпертуар шэсць спектакляў. Яго дзейнасць будзе таксама арыентавана на моладзь, у асноўным з прафтэхвучылішчаў і студэнтаў. Абанемент на наведванне ўсёй праграмы значна таннейшы, таму набыць яго больш выгадна, чым купляць білеты на асобныя спектаклі. Гэта аблегчыць фінансавыя цяжкасці юнакоў і дзяўчат, паспрыяе іх больш актыўнаму далучэнню да тэатральнага мастацтва. Зразумела, зноў жа перад спектаклямі будуць уступныя гутаркі акцёраў, іх расказы аб сутнасці твора, аб рэжысёрскім увасабленні той ці іншай тэмы. Як новае, плануецца весці універсітэцкую тэатральную адукацыю перад спектаклямі ў нязмушаных, за кубачкам кавы, абставінах. Да заняткаў будуць падключацца як свае, так і сталічныя тэатральныя крытыкі, якія апошнім часам праяўляюць усё большую цікавасць да тэатра Якуба Коласа.

Акцёрам, зразумела, вельмі б хацелася, каб на іх спектаклі былі чэргі ля білетных кас. На жаль, наведвальнікі паразмываліся да невялікіх групак сапраўдных тэатралаў. І гэта звязана не толькі з фінансавымі цяжкасцямі або з работай саміх артыстаў. Час, мусіць, такі, што слаба дапамог бы нават бясплатны доступ да тэатра літаратуры, да культуры ў цэлым. І не дай Бог такому здарыцца. Таму і змагаюцца ў Віцебскім тэатры, як могуць, і за сябе, і за свайго маладога гледача, на якога, у рэшце рэшт, уся надзея.

У Мінску ля будынка Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь маці і родныя загінуўшых вайнаслужачых выставілі пікеты. Паўгода таму імі былі пададзены патрабаванні дэпутатам унесці папраўку ў артыкул 37 Закона Рэспублікі Беларусь аб пенсійным забеспячэнні вайнаслужачых. У папраўцы гаварылася аб тым, што бацькі загінуўшых салдат будуць атрымліваць пенсіі за дзяцей. Патрабавалася таксама адмяніць Закон аб сацыяльных гарантыях сем'ям загінуўшых вайнаслужачых. Такі закон ёсць ва ўсіх краінах СНД, акрамя Беларусі.

Фота Віктара ТАЛОЧКІ, БЕЛІНФАРМ.

ЭКАНОМІКА

Прадукцыю старажытнага беларускага спіртзавода, заснаванага яшчэ ў 1904 годзе (зараз прадпрыемства належыць калгасу-аграфірме "Рагазнянскі" Жабінкаўскага раёна), ведалі па ўсёй Еўропе. І ў савецкія часы спірт, выраблены тут, цаніўся ў вытворцаў. Выпускалі яго няшмат — да 100000 дэкалітраў у год.

У 1985 годзе ў сувязі з усеагульнай антыалкагольнай кампаніяй было дадзена ўказанне: завод закрыць, а абсталяванне разукамплектаваць і знішчыць... Але да чарговага "цэу" тут падышлі разумна. Кіраўнікі калгаса на свой страх і рызыку захавалі завод, схаваўшы яго абсталяванне. А ў апусцелым памяшканні да часу размясцілі кандытарскі цэх.

...Насталі іншыя часы. Адноўлена дарагое абсталяванне, не забыты і тэхналогіі, і рэцэпты. Вярнуліся да сваёй работы і вопытныя інжынеры-тэхнолагі прадпрыемства. Спірт, атрымліваемы на калгасным спіртзаводзе, ідзе на выраб рознай лікёра-гарэлачнай прадукцыі. У тым ліку і гарэлкі, што выпускаецца Брэсцкім заводам, якая прызнана адной з лепшых у Еўропе і адзначана еўрапейскім Знакам якасці.

Тэкст і фота Рамана КАБЯКА,БЕЛІНФАРМ.

Клей, трыкатаж і... "Спанбонд"

У няпростых умовах знаходзіцца зараз светлагорскае вытворчае аб'яднанне "Хімвалакно". Рост цэн на энерганосьбіты, неплацежаздольнасць прадпрыемстваў-спажыўцоў, адсутнасць неабходнай сыравіны – усё гэта балюча ўдарыла па сацыяльна-эканамічнаму становішчу прадпрыемства. Аднак працоўны калектыў, кіраўнікі, спецыялісты не змірыліся з гэтым, шукаюць шляхі выхаду з крызісу. Тут робяць упор на перапрафіляванне вытворчасці, укараненне новых тэхналогій, жорсткі рэжым эканоміі.

На базе корднай вытворчасці № 1 арганізаваны выпуск палімерных і вугляродных матэрыялаў. Яго перспектывы звязаны з укараненнем новых менш энергаёмістых тэхналогій, арганізацыяй вытворчасці, якая дае хуткую аддачу. Тут вядуцца работы па асвойванню магутнасцей і пашырэнню асартыменту віскознага і поліпрапіленавага шпагату. Плануюць закупіць абсталяванне для вытворчасці сенавязальнага шпагату. Вядзецца мантаж абсталявання для вытворчасці клею КМЦ, першую партыю якога мяркуюць атрымаць у І квартале будучага года.

На корднай вытворчасці № 1 асноўную задачу бачаць у стварэнні больш гібкага тэхналагічнага працэсу, які дапаможа хутка рэагаваць на патрэбы рынку і аператыўна прапаноўваць сваю прадукцыю.

Зараз тут ужо ёсць магчымасць на адным і тым жа абсталяванні ствараць тры варыянты прадукцыі: тэкстыльную нітку, кордную тканіну, жгутавае палатно.

З увядзеннем у эксплуатацыю аддзелачнага ўчастка ТНП тут атрымаюць магчымасць зрабіць разнастайнай вытворчасць тканін, пачынаючы ад бялізнавага трыкатажнага палатна і заканчваючы тканінамі, якія прызначаюцца для пашыву верхняга адзення.

Вялікія чаканні звязваюць на прадпрыемстве з уводам у эксплуатацыю лініі па вытворчасці нятканых матэрыялаў тыпу "спанбонд". Характарыстыкі і якасці гэтых матэрыялаў даюць магчымасць знайсці ім шырокае выкарыстанне ў медыцыне, сельскай гаспадарцы, будаўніцтве і г.д. Мяркуецца, што агульны аб'ём іх выпуску складзе 3 тысячы тон у год. Тут жа плануюць арганізаваць і пашыў шматлікіх вырабаў з "спанбонда". А гэта – новыя працоўныя месцы, рынкі збыту і, нарэшце, прыбытак для аб'яднання.

В.АЗАРАЎ.

ЗВАНОК НА ЎРОК

Тэхнікум па празванню "каледж"

□ Ірына ЗАВАДСКАЯ

Агульнавядома, што студэнт — гэта сіла! На пачатку года — працоўная, пад час сесіі — інтэлектуальная, іншы раз — і палітычная. Асабліва, калі студэнт не адзін, а ўяўляе сабой маленькі кавалачак вялізнай студэнцкай грамады. Днямі гэтая сіла ўвагу прэзідэнта расчуліла — літаральна праз ноч пасля студэнцкага маршу ўдзячнасці з'явілася ўрадавае рашэнне аб павелічэнні стыпендыі... Карацей, студэнтаў у нас любяць. Расказваюць пра іх анекдоты, складаюць песні, пішуць у газетах, і чамусьці зусім рэдка ўзгадваюць пра іхніх малодшых братоў — навучэнцаў тэхнікумаў і ПТВ.

Сапраўды, цікава, а што там? Тым больш, што колькасць тэхнікумаў апошнім часам пачала памяншацца — калі з інстытутаў павырасталі акадэміі, тэхнікумы па адным вырашылі ператварацца ў каледжы. Слоўца замежнае і не вельмі зразумелае. Напэўна, варта паглядзець на якую такую ўстанову ўласнымі вачыма і распавесці пра яе чужымі вуснамі. Вуснамі, як мне здалося за найлепшае, саміх навучэнцаў установы.

Адным з першых ганаровае званне каледжа займеў Мінскі машынабудаўнічы тэхнікум. Але тыя навучэнцы, што згадзіліся расказаць мне пра сваю "альма-матэр", як высветлілася, уласна да каледжа не маюць ніякага дачынення. Ад пачатку ідэя была вось якая: паступіўшы ў каледж-тэхнікум, усе вучацца па аднолькавай праграме. Потым з лепшых вучняў фарміруецца група каледжа, а іншыя застаюцца ў ранейшым тэхнікуме. Алег і Віталь у свой час "клюнулі" менавіта на прывабную перспектыву пасля заканчэння каледжа "аўтаматам" трапіць на трэці курс інстытута. Але калі з першага патоку выпускнікоў, што займелі жаданне ўдасканаліць сваю адукацыю ў ВНУ, пасля жорсткіх іспытаў "адсеяліся" больш за дзве трэціх, вырашылі абысціся "малой крывёю" і не спакушаць лёс, застаўшыся ў пераважнай большасці "сярэдніх" вучняў. І потым яшчэ не раз парадаваліся ўласнай дальнабачнасці, калі іхнія сябры-аднакурснікі пачалі вяртацца з групы "найлепшых", не вытрымаўшы зусім інстытуцкай нагрузкі каледжа.

Разам са спадзяваннем на інстытуцкі "аўтамат" знікла і жаданне "ўгрызацца ў граніт навукі". Тым больш, што навука аказалася даволі супярэчлівай. Мяркуйце самі: які нармальны чалавек і з якой нагоды будзе вучыць на памяць кніжныя фармулёўкі пра тое, што такое пыл ці агонь, — а вось будучым механікам, аказваецца, без гэтага ніяк не абысціся. Ёсць у іх такі прадмет — ахова працы, падручнік па якім быў складзены [illegible] ... Хіба што той спецыяліст будзе згодны дадаць да сваіх тэарэтычных ведаў нешта больш істотнае, што прапаноўваюць на спецыяльных дзевяцімесячных курсах. Праўда, каб трапіць на гэтыя курсы, зусім не абавязкова набываць адукацыю ў тэхнікуме... А што датычыць майстраў на заводзе, большае, на што іх удаецца "раскруціць", — вусны аповед пра тое, што і як працуе. Інфармацыя — надзвычай карысная для справаздачы па практыцы. Дадаць да яе колькі абзацаў з падручніка — і студэнт абсалютна "чысты" перад выкладчыкам.

Зрэшты, не ўсё так змрочна, як вам, магчыма, падалося. Літаральна па ўсіх гуманітарных прадметах студэнты-навучэнцы каледжа-тэхнікума — суцэльныя выдатнікі. Самадзейнасць тут таксама квітнее буйной квеценню — напэўна, так цудоўна спрыяе ёй вялізная актавая зала. Ёсць у ММК яшчэ й раскошная спартыўная зала — такім чынам, навучэнцы падзяляюцца на дзве катэгорыі: артыстаў і спартсменаў. Сустракаюцца, безумоўна, і такія, [illegible] ... па вялікаму блату. А так — каму патрэбен навaспечаны "малады спецыяліст" з армейскай выпраўкай, калі свае класныя спецыялісты сядзяць без працы. Якія часы, якія норавы!.. Віталь з Алегам сцвярджаюць, што сярод іхніх аднакурснікаў рэдкія адзінкі бачаць сваё жыццё звязаным з прафесіяй, набытай у тэхнікуме. Хто-ніхто збіраецца ў ВНУ (дарэчы, зусім не абавязкова па профілю тэхнікума), большасць жа рыхтуецца да армейскай службы, збіраючыся пачынаць сур'ёзна вызначаць уласнае жыццё пасля пэўнага вайсковага тэрміну. У навучэнцаў групы каледжа — памкненні іншыя. Там, натуральна, пераважная колькасць скіравана на вышэйшую адукацыю. Ёсць яшчэ зусім новы, эканамічны факультэт, але гэта — быццам зусім іншая навучальная ўстанова, што не мае нічога агульнага з ранейшым тэхнікумам...

Не трэба судзіць мяне строга: я ўсяго толькі папрасіла двух навучэнцаў ММК зрабіць рэкламу сваёй навучальнай установе. І не мая віна, што рэклама атрымалася менавіта такой.

Ёсць пытанне!

Цудадзейны прэпарат Гуа

У рэдакцыю прыйшло шмат лістоў з просьбай удакладніць, што гэта за цудадзейны прэпарат Гуа, пра які ходзяць незвычайныя чуткі і дзе яго можна атрымаць.

Вось, напрыклад, ліст ад Алены Тамашэвіч з Гомеля. Яна піша: "З задавальненнем прачытала артыкул "Дзесяць дзён, якія дадуць вам шанц!", надрукаваны ў вашай газеце, і спадзяюся, што падкажаце адрас, дзе можна набыць гэты сродак, бо вельмі хачу скінуць лішнюю вагу. А тую газету, на жаль, згубіла...".

Іван Хрусталёў з Брэста пацвярджае на сваім уласным вопыце якаснае ўздзеянне экстракту Гуа на аднаўленне абмену рэчываў, які быў у яго парушаны ў выніку мноства хранічных хвароб. Мінуў амаль год, а вага, якая стабілізавалася пасля ўжывання прэпарата, больш не мае тэндэнцыі павялічвацца.

Тамара Шаршнёва з Віцебска так тлумачыць уздзеянне прэпарата: "Жанчыны ўвогуле больш эмацыянальныя, чым мужчыны, і схільныя да ўсялякіх стрэсаў і выбрацца з хвароб ім значна цяжэй. А калі ўжываеш дадзены прадукт, то вымушаны яшчэ і псіхалагічна прытрымлівацца некаторай дысцыпліны, хаця гэта ўсяго дзесяць дзён. Але ў мяне ёсць практыка выкарыстання гэтага прэпарата і я задаволена. За два прыёмы я скінула 21 кг вагі. Мінула 8 месяцаў, а я адчуваю сябе вельмі цудоўна, а, галоўнае, вага ўтрымліваецца на адным узроўні.

Мы маглі бы прыводзіць шэраг выказванняў розных людзей, але ўсе падкрэсліваюць станоўчы эфект экстракту Гуа на арганізм. Таму зазначым галоўныя моманты дадзенага прэпарата.

Экстракт, распрацаваны кітайскім урачом Гуа Міньюань, якая на працягу 8 гадоў даследавала дзеянне розных раслін, апісаных у рэцэптах старажытных кітайскіх медыкаў, на абмен рэчываў.

На сусветнай выставе медыцынскіх прэпаратаў, прызначаных для пазбаўлення арганізма ад лішняй вагі, што адбылася ў Сан-Францыска ў 1993 годзе, прэпарату Гуа быў прысуджаны залаты медаль.

Галоўнае ўздзеянне прэпарат аказвае на аднаўленне сістэм арганізма, задзейнічаных у абмене рэчываў. Ён гарманізуе іх узаемадзеянне ці, інакш кажучы, прыводзіць іх да аптымальнага стану, пасля якога настае стадыя самарэгулявання. Вы пазбаўляеце свой арганізм ад шлакаў самым простым шляхам, у адрозненне ад галадання ці іншых метадаў.

Для арганізма ствараюцца такія ўмовы, пры якіх абмен рэчываў праходзіць паступова, без вялікіх стрэсаў для псіхікі чалавека, у кароткі тэрмін і з максімальнай працягласцю дасягнутай вагі.

Прадукт Гуа ўздзейнічае на залозы ўнутранай сакрэцыі і падтрымлівае аптымальны ўзровень ферментаў, якія садзейнічаюць тлушчаваму абмену. Разам з тым, экстракт адначасова дапамагае пазбавіцца ад шэрагу хвароб, у тым ліку ад гіпертаніі, атлушчэння печані, дыябету, захворванняў сэрца.

Справа ў тым, як лічыць доктар Гуа, што калі ў арганізме парушаецца рэгуляцыя нармальнага абмену рэчываў, то стравы ператвараюцца ў тлушч. Гэты працэс не залежыць ад колькасці ежы.

Экстракт дае стопрацэнтны эфект пахудзення.

Ён валодае незвычайнай якасцю – на працягу 10 дзён дае магчымасць скінуць лішнюю вагу і нармалізаваць абмен рэчываў. Такім чынам, вы не будзеце ў далейшым тлусцець, калі ваша ўнутраная сакрэцыя будзе адрэгулявана. Адначасова рэгулюецца энергетычная сістэма арганізма, бо знімаюцца блокі, якія перашкаджаюць нармальнай цыркуляцыі энергіі па каналах.

Парашковую сумесь, у якую ўваходзіць шэраг натуральных прадуктаў, неабходна ўжываць з кіпячонай вадой на працягу 10 дзён (тры разы штодзённа па 30 грамаў). Кожны дзень вы будзеце страчваць ад 500 грамаў да 1 кілаграма ў залежнасці ад першапачатковай паўнаты, а галоўнае – гэта давядзенне абмену рэчываў вашага арганізма да нормы.

Прэпарат можна набыць у г.Мінску ў прадстаўнікоў кітайска–амерыканскай фірмы. Тэлефон 34–36–14.

КУР'ЕР "ЧЗ"

З ДАПАМОГАЙ МФК

Орша падпісала дагавор аб супрацоўніцтве на бязвыплатнай аснове ў галіне малой прыватызацыі з кіраўнікамі праекта Міжнароднай фінансавай карпарацыі "Малая прыватызацыя ў Беларусі".

Аршанцы ўжо правялі два аўкцыёны, на якіх прадалі ў прыватныя рукі 10 аб'ектаў гарадской камунальнай уласнасці.

Яўген БРАЖЫЦКІ.

ШТО ТАКОЕ "ВЕРМІФЕРМА"

Жыццё прымусіла працаўнікоў саўгаса імя Аляксееўскага ў Жыткавіцкім раёне заняцца развядзеннем каліфарнійскіх чарвякоў.

Яны патрэбныя, каб завесці "верміферму" па вытворчасці біягумусу — экалагічна чыстага арганічнага ўгнаення.

ЗА МЯЖУ ДАРМА НЕ ЗАПРАШАЮЦЬ

Ужо не ў першы раз паехаў у Германію калектыў народнай песні "Жытніца" Жыткавіцкага Дома культуры.

На працягу амаль трох тыдняў самадзейныя артысты не толькі адпачнуць у сем'ях нямецкіх сяброў, але і парадуюць іх сваёй самабытнай творчасцю.

Алесь ЛАРЫЁНАЎ.

ПЛАТА ЗА УВАХОД– УСМЕШКА

Тэатр эстрадных сатырычных мініяцюр "Карусель" пры Палацы культуры Мінскага трактарнага завода добра вядомы ў рэспубліцы і краінах блізкага замежжа. Днямі народны тэатр сустракае свой дваццацігадовы юбілей.

У Палацы культуры МТЗ з гэтай нагоды 29 кастрычніка адбудзецца вялікі справаздачны творчы вечар, на які запрошаны трактарабудаўнікі, акцёры ўсіх пакаленняў, аматары тэатральнага мастацтва, шматлікія госці, сябры і прыхільнікі тэатра. Падрыхтавана багатая і цікавая праграма вечара. Плата за ўваход — усмешка. І ёсць упэўненасць у тым, што гледачы і госці не засумуюць. Бо весялосць, гумар і смех — візітная картка тэатра.

Мікола ВЯРШЫНІН.

МАЛОДШЫ БРАТ "МІНСКА"

У славутага беларускага халадзільніка "Мінск" з'явіўся сабрат — "Малютка". Яго пачалі збіраць у рамках канверсіі на Гомельскім радыёзаводзе.

Першая партыя кампактных агрэгатаў паспяхова вытрымала выпрабаванні як на ўнутраным, так і на знешнім рынку.

КУДЫ ЎЖО БЯДНЕЙ?

На 10,5 тысячы тон мяса і 73 тысячы тон малака, паводле разлікаў, збяднее стол жыхароў Віцебшчыны сёлета.

Збор збожжа аказаўся ніжэйшы за звычайны, пагалоўе жывёлы змяншаецца, і ў будучым прыйдзецца разлічваць больш на бульбу.

"ЗАСВЕЧАНЫЯ" МАГАЗІНЫ

З 50 правераных аддзелам барацьбы з арганізаванай злачыннасцю па Віцебскай вобласці магазінаў 26 "засвяціліся". Тут падманвалі, абважвалі і аблічвалі пакупнікоў.

Увогуле работнікамі аддзела зафіксавана ў гэтым годзе 1616 злачынстваў.

БЕЛІНФАРМ.

ЗДАРЭННІ І КУР'ЁЗЫ

СУТЫКНУЎСЯ З ЦЯГНІКОМ

У Мастоўскім раёне на чыгуначным пераездзе, праігнараваўшы светлавую і гукавую сігналізацыю, вадзіцель К. з мясцовага калгаса "Дружба" спрабаваў праскочыць на аўтамашыне "КамАЗ" цераз рэйкі перад цягніком.

У апошні момант яму не пашанцавала. Калі грузавік знаходзіўся ўжо на палатне, рухавік нечакана заглух, і машына спынілася. У выніку аварыі памочнік машыніста цеплавоза і вадзіцель з цялеснымі траўмамі змешчаны ў бальніцу.

ЗАКІДАЕМ ЕЎРОПУ... ЗБРУЯЙ

На 100 мільёнаў рублёў сабралася прадукцыі на Бешанковіцкай фабрыцы, якая спецыялізуецца на выпуску збруі.

Вось ужо год як прадпрыемства працуе чатыры дні на тыдзень. Хамуты, сёдлы, іншая амуніцыя не карыстаюцца попытам ні ў наваколлі, ні ў іншых рэгіёнах Беларусі. У прадпрыемства застаўся практычна адзін спажывец — Маскоўская конная фірма.

БЕЛІНФАРМ.

ГЕРАІНЯ НАШАГА ЧАСУ

Неверагодны наш час! Толькі і чакаем нечага дрэннага. Многіх абставіны прывучылі быць напагатове, нікому не давяраць, што кепска ляжыць — знесці...

Але нават у такіх абставінах час ад часу людзі робяць нешта высакароднае, добрае. Як, напрыклад, жыхарка Баранавічаў Людміла Іванаўна Асташчэнка. Выпадкова на яе вочы трапіла сумачка, а ў ёй дакументы, грошы... Амаль тыдзень жанчына патраціла, каб знайсці гаспадыню — жыхарку Брэста Л.І.Баран.

Міхась МАЛІНОЎСКІ.

ДЫЯГНАЗ, МАГЧЫМА, ПРАВІЛЬНЫ

Напрыканцы верасня на стол ваеннага каменданта Віцебскага гарнізона лёг рапарт ад васемнаццацігадовага салдата, які праслужыў усяго некалькі месяцаў. "Прашу вас накіраваць мяне на медыцынскае абследаванне, бо я лічу сябе псіхічна хворым чалавекам. Сёння паспрабаваў скончыць самагубствам, знаходзячыся ў камеры..." — пісаў салдат.

Трапіў ён на гаўптвахту за п'янку. У прысутнасці камандзіра і маці, якую выклікалі ў часць, "псіхічна хворы" заявіў, што ён алкаголік, бо п'е з дванаццаці гадоў.

Яўгенія ВІЦЬБА.

АПОШНЯЯ РАДАСЦЬ

Надта ўзрадаваўся жыхар Маладзечна П., калі знайшоў у сваім гаражы бутэльку "Пшанічнай". Думаючы, што сын схаваў ад яго гарэлку, бацька тут жа выпіў усю паўлітроўку.

Пра тое, што ў бутэльцы была тармазная вадкасць, П. так і не даведаўся: урачам не ўдалося выратаваць яго жыццё.

АХВЯРА ТЭЛЕБАЧАННЯ

Празмернае захапленне тэлебаевікамі і фільмамі жахаў зрабіла сямігадовага Васілька з Маладзечна празмерна ўражлівым.

Аднаго разу сярод белага дня, калі хлопчык быў у кватэры адзін, ён пачуў у пад'ездзе падазроны шум. Васілёк пазваніў у міліцыю і паведаміў, што ў кватэру лезуць зладзеі. На месца адразу ж прыехала група захопу. Убачыўшы ўзброеных людзей, хлопчык вырашыў, што раней за міліцыю паспелі зладзеі. Ён зачыніў дзверы і выскачыў у акно з чацвёртага паверха.

На шчасце, усё абышлося. Васілёк застаўся жывы і нават, як расказалі медыкі, не атрымаў ніякіх фізічных пашкоджанняў. А душэўныя?

НЯБОЖЧЫК ПАКРЫЎДЗІЎСЯ?

Адзін з дамоў Маладзечна ледзь не ператварыўся ў крэматорый: тут загарэлася труна, у якой ляжаў нябожчык, пакінуты на нейкі час без нагляду.

Відаць, таму было наканавана не толькі памерці, але і пасмяротна абгарэць ад дрэнна ўмацаванай свечкі.

Мікола КАПЫЛОВІЧ.

9 X 12

Як нараджаюцца вершы

Віктар Шніп — паэт добра вядомы. Аўтар пяці вершаваных зборнікаў. Здавалася б, і вядомасць, і колькасць кніжак — адметна сталасці. Ды Віктару нямногім больш за трыццаць. Пра паэзію, літаратуру ўвогуле, ды й пра само жыццё і ідзе гаворка з маладым паэтам.

— Віктар, як усё ж становяцца паэтамі... Гэта, калі жартам, а калі ўсур'ёз — з чаго пачынаўся твой шлях у паэзію, у сапраўдную літаратуру?

— Мой шлях у паэзію пачаўся з мамінай песні. Калі мне было 9 гадоў, я вёў дзённік, куды запісваў вершы, песні, якія мне падабаліся. Мама ведала, ды і цяпер ведае шмат песень. Многія я запісаў у свой дзённік пад яе дыктоўку. Адну з песень маме ўсё не выпадала прадыктаваць і яна сказала мне: "Я ўжо столькі разоў яе табе спявала, што ты можаш запісаць яе па памяці". Доўга сядзеў над той песняй — успамінаў, а што не ўспомніў — сам зарыфмаваў. Пачытаў маме і пачуў: "Дык гэта ж не тая песня. Ты ўсё сам прыдумаў". Так нарадзіўся мой першы верш. Дакладней, другі, бо, калі мне было гады з чатыры, я прыдумаў дражнілку на суседку. За што? А за тое, што яна прагнала мяне ад студні, у якую кідаў камяні, каб даведацца ці глыбока вада. Тады ж і атрымаў першы ганарар — крапівой па голых лытках.

Свае вершы доўгі час нікуды не пасылаў, бо мне здавалася, што яны самі нейкім таемным чынам трапляюць на старонкі газет. І толькі ў 12 гадоў паслаў у "Звязду", якую мы тады атрымлівалі. Ліст укінуў у паштовую скрынку, а назаўтра раніцай мама мяне і пытае: "Куды гэта ты паслаў пісьмо?". Я не адразу прызнаўся. Але мама ўжо ўсё ведала: "Паштальёнка сказала, калі твой хлапец будзе болей пісаць пісьмы ў газету, то прыедзе міліцыя і забярэ". Я чуў пра "чорны воран" ад свайго дзеда, таму перапалохаўся і яшчэ гады тры нікуды нічога не пасылаў, я пісаў сам для сябе. Прыехаўшы ў Мінск на вучобу ў тэхнікум, зноў паслаў вершы — цяпер ужо ў "Чырвоную змену". Хутка атрымаў ад Яўгена Крупенькі адказ, у якім — запрашэнне на пасяджэнне літаб'яднання "Крыніцы". 17 жніўня 1977 года, калі мне было ўжо 17 гадоў, у "Чырвонцы" з'явіўся першы мой надрукаваны верш — "Семнаццаць мне...". Словам, лічба "17" для мяне сапраўды шчаслівая. І ўвогуле "7" - мая лічба. Дзе яна прысутнічае — там маё шчасце.

Пазней я пазнаёміўся з Рыгорам Барадуліным, якога лічу сваім настаўнікам у паэзіі. Дзякуючы Рыгору Іванавічу і пачаўся мой сапраўдны шлях у літаратуру.

Паэтам усё ж трэба нарадзіцца, а потым усё жыццё даказваць усім, што ты паэт. Паэтам стаць нельга. Паэт — гэта не трактарыст, не генерал і не касманаўт, на якіх можна вывучыцца. Але, як бы там ні было, многія становяцца паэтамі і ўсё жыццё выконваюць ролю паэта. А як толькі памруць — іх адразу забываюць не толькі чытачы, але і самі пісьменнікі.

— Сярод адзнак тваёй творчай дарогі — прэмія імя Уладзіміра Маякоўскага, прысуджаная Саветам Міністраў Грузіі. За што такая адмеціна? За патрыятычныя вершы васьмідзесятых гадоў?..

— У 1984 годзе мяне з паэтам Уладзімірам Маруком ад Саюза пісьменнікаў Беларусі паслалі ў Грузію на святкаванне традыцыйных Дзён Уладзіміра Маякоўскага. Я паехаў без асаблівай ахвоты. Да ўсяго трэба было ляцець на самалёце, а я ніколі дагэтуль не лётаў і, відаць, каб мяне пасылалі аднаго, я б нікуды не паляцеў. На той час у мяне быў зборнік вершаў "Гронка святла" і яго захапіў з сабой. Кожны год у час гэтых святкаванняў вызначаўся лаўрэат прэміі імя Ул.Маякоўскага. Усё гэта было сур'ёзна, і за прэміі заўсёды вялася патаемная барацьба. Прэмія была адна, а прэтэндэнтаў — паэтаў чалавек са сто з усіх рэспублік Савецкага Саюза, і, відаць, усе паэты Грузіі. Перад вяртаннем са свята кожны паэт пакідаў свае творы на суд камісіі па прэміях Ул.Маякоўскага. Пакінуў і я. У душы спадзяваўся, што ў 1985 годзе мяне зноў запрасяць на свята і дадуць прэмію. Але мяне не запрасілі ні ў 1985, ні ў 1986 годзе. Прэмію ж давалі кожны год. І вось у 1987 годзе, калі я сабраўся жаніцца, выпадкова зайшоў у СП Беларусі, мне сказалі, што ёсць тэлеграма з Грузіі, мяне запрашаюць — аднаго з Беларусі — на свята Ул.Маякоўскага. Вылятаць трэба было за дзесяць дзён да майго вяселля і вярнуцца я мог не раней, як за два дні да ўласных урачыстасцей. Паляцеў, рызыкуючы не патрапіць на ўласнае вяселле.

Паляцеў і вярнуўся... лаўрэатам прэміі імя Маякоўскага. За што далі прэмію? За "Гронку святла". А гронка святла — гэта і вінаградная гронка. Кніжку маю пераклалі на грузінскую мову, але я яе ў вочы не бачыў. "Патрыятычных" твораў у гэтым зборніку амаль не было.

— А ўвогуле тваё стаўленне да патрыятызму ў паэзіі, у творчасці? Ці не патыхае часам ад патрыятычнай тэмы голай рыторыкай?

— Сёння патрыятызмам у паэзіі з'яўляецца нават і тое, калі паэт піша на мове свайго народа, па-беларуску. Патрыятычныя творы абуджаюць не толькі любоў да роднай зямлі, а заклікаюць бараніць яе ад ворагаў. Але ўсё ж патрыятычныя творы, напісаныя з адных лозунгаў, — гэта не паэзія, хоць да нядаўняга часу за такія творы даваліся Дзяржаўныя прэміі і іншыя высокія ўзнагароды.

— Віктар, ты шмат пішаш і песень. Дзеля чаго — дзеля жадання праз песню хутчэй стаць вядомым? Наколькі цяжэй напісаць песню, чым верш?

— Не так ужо і шмат я пішу песень. Іх у мяне толькі каля 30. Сёлета напісаў, здаецца, усяго толькі тры. А тое, што праз песню лягчэй стаць вядомым — гэта сапраўды так. Дрэнны той паэт, які не хоча, каб яго ўсе ведалі.

Цяжка сказаць, што цяжэй напісаць: верш альбо песню? Цяжка ўсё, але цяжар прыемны, бо ўсё гэта творчасць.

— Тваё стаўленне да класічнай літаратуры? Ці шмат чытаеш рускіх паэтаў? Што ёсць для цябе класічная паэзія?

— На класічнай літаратуры ўсе мы выхоўваліся, і гэтае ад нас не забраць. На сённяшні дзень рускіх паэтаў амаль не чытаю, бо за час вучобы ў Літінстытуце на Вышэйшых літаратурных курсах я столькі перачытаў рускай паэзіі, ды і наслухаўся саміх паэтаў, што мне гэтага хопіць не на адзін дзесятак гадоў. Да ўсяго створанае Пушкіным, Лермантавым, Блокам, Ясеніным, Рубцовым, Вазнясенскім, Еўтушэнкам для мяне мае большую каштоўнасць за тысячы твораў сённяшніх паэтаў, якія толькі паўтараюць ужо даўно зробленае. І ці варта чытаць пасля вялікіх паэтаў сённяшнюю драбязу? Але я не кажу, што сярод сённяшніх з цягам часу не будзе вялікіх. Класічная паэзія — гэта ікона, ад якой не толькі святлее ў душы, але і самому хочацца тварыць.

— У цябе і жонка — вядомая паэтка... Ці не цесна двум паэтам у адной сям'і?

— Так, у мяне і жонка паэтка, Людміла Рублеўская. І нам не цесна ў адной сям'і, бо могуць жа жыць добра ў адной сям'і, у згодзе два інжынеры, два настаўнікі, два урачы... А чым паэты горшыя за іх?

— Калі пісаліся вершы больш ахвотна: дзесяць гадоў назад ці сёння?

— Ахвота пісаць вершы адна: і дзесяць гадоў назад і цяпер. Пішу, калі хочацца. Магу і ў 3 гадзіны ночы прачнуцца і нешта напісаць. Пісаць вершы — гэта не на працу хадзіць.

— Віктар, а што ў цябе зараз на рабочым стале, калі не сакрэт? Новая кніга?

— Нядаўна здаў у выдавецтва новую кнігу вершаў "Дванаццаць спакус". Думаю, назва гаворыць сама за сябе. А так задум многа: і для песень, і для прозы... Даў бы толькі Бог здароўя і ўдачы.

Гутарыў
Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

МАЙСТРЫ

Ёсць у Оршы незвычайны музей, дзе сабраны работы аднаго майстра — рэзчыка па дрэве Сямёна Сямёнавіча Шаўрова. Востры погляд, прыродны талент і любоў да працы зрабілі Сямёна Шаўрова самабытным мастаком. Ён бачыць і ведае, што можна стварыць з кожнага кавалачка дрэва. Неабходна толькі з любоўю аднесціся да яго, дакрануцца ўмелымі рукамі — і дрэва ажыве, усміхнецца або засумуе, заспявае або затанчыць створаны мастаком вобраз.

Менавіта такія работы і сабраны ў музеі драўлянай скульптуры Майстра.

Фота Аляксандра ХІТРОВА, БЕЛІНФАРМ.

ІНФА-КРЫМ

У апошні час вуліцы нашых гарадоў і аўтатрасы запаланілі інамаркі. На жаль, больш чым палова з іх наогул не маюць права з'яўляцца на дарогах Еўропы як вычарпаўшыя свой матарэсурс. Да чаго гэта прывядзе, там добра ведаюць, таму і забараняюць эксплуатацыю аўтамабіляў з 10-гадовым і больш "стажам". Але гэта ў іх. А ў нас...

Не так даўно ў Гомелі на аб'язной дарозе па прычыне фізічнага зносу адляцела кола ў 12-гадовага "Аўдзі". Наскочыўшы ў выніку гэтага на хуткасці больш як 120 кіламетраў у гадзіну на бетонную апору лініі электраперадач, аўтамабіль разрэзаўся папалам, быццам нажом масла, да багажніка. Пра пасажыраў гаварыць не прыходзіцца.

Крыху пазней "Форд" наязджае на аўтобус у цэнтры горада: двое гінуць на месцы, а адзін чалавек — у шпіталі. Прычына яшчэ высвятляецца, але папярэдне можна сказаць усё тое ж: сышоўшы тэрмін эксплуатацыі аўтамабіля.

Зношаныя інамаркі каштуюць за мяжой танна. Купляюць іх там часта зусім маладыя хлопцы. А потым — ганяюць на высокіх скарасцях. Вынік — вядомы.

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА, БЕЛІНФАРМ.

КУР'ЕР "ЧЗ"

ЧАРГОВЫ СЕЗОН

адкрыў Брэсцкі абласны тэатр лялек.

Падзея гэта адзначана прэм'ерай спектакля для дзяцей па п'есе Артура Вольскага "Дзед і журавель". А вечарам ужо дарослыя гледачы сустрэліся з фарсам-трагедыяй "Крэслы" Іанеска. Дарэчы, цяперашні сезон лялечнага тэатра будзе багатым на прэм'еры. Сярод іх — казка-фантазія Сідарука "Воўк і трое парасят", "Чырвоная Шапачка" Я.Шварца, "Башмачніца" Г.Лоркі, "Сямейны партрэт з пабочнай асобай" Лабазерава і іншыя.

БЕЛІНФАРМ.

КАНТРАЛЁР ЗДАРОЎЯ

На мінскім заводзе "Транзістар" прыступілі да серыйнага выпуску універсальнага лічбавага вымяральніка артэрыяльнага ціску.

Гэты электронны прыбор, які выкарыстоўвае адзінакрышталъную мікраЭВМ, прызначаны для вымярэння артэрыяльнага ціску і частаты пульсу, прыгодны да эксплуатацыі як у медыцынскіх установах, так і ў хатніх умовах. Новы вымяральнік вельмі просты ў абыходжанні.

Вячаслаў ІШЧАНКА.

ДЗЕЦІ І МЫ

Ваўчаняты на сцежцы прыгод

□ Алена ХАРЫТОНАВА

Існуе даволі банальнае сцвярджэнне, што дзеці — кветкі жыцця. Але здараецца так, што, вырастаючы, гэтыя "кветкі" ператвараюцца ў сапраўднае пустазелле. Вось дзе цяжка пярэчыць англійскаму філосафу Ф.Бэкану, які лічыў, што "ў кожным чалавеку прырода прарастае альбо злакамі, альбо пустазеллем; дык няхай ён своечасова палівае першыя і выкараняе другое".

Існуе даволі банальнае сцвярджэнне, што дзеці — кветкі жыцця. Але здараецца так, што, вырастаючы, гэтыя "кветкі" ператвараюцца ў сапраўднае пустазелле. Вось дзе цяжка пярэчыць англійскаму філосафу Ф.Бэкану, які лічыў, што "ў кожным чалавеку прырода прарастае альбо злакамі, альбо пустазеллем; дык няхай ён своечасова палівае першыя і выкараняе другое".

Памятаеце, як некалі мы ўрачыста абяцалі "жыць, вучыцца, змагацца... "з песняй вясёлай" радасна крочылі за ВЛКСМ і чакалі, калі настане "эра светлых гадоў"... За 70 гадоў свайго існавання Усесаюзная піянерская арганізацыя выхавала вялізную колькасць юных ленінцаў. Але з часам цудоўная ідэя вырадзілася ў надзвычай заарганізаваную, нецікавую сістэму выхавання, піянеры пачалі знікаць, нібыта мухі ўвосень.

І паўстала — на ўсю шырыню ранейшай шостай часткі сушы і цяперашніх яе дробных кавалачкаў — вельмі і вельмі актуальнае пытанне: як дапамагчы падлетку цікава і карысна патраціць свой вольны час.

Не ведаеце?

А вось дзесяць тысяч беларускіх хлопчыкаў і дзяўчынак ужо даўным-даўно вырашылі для сябе гэтую праблему. У той час, калі далучыліся да Саюза скаўтаў Беларусі.

Многія атрыбуты і рытуалы юных разведчыкаў нагадваюць піянерскія: ёсць і гальштук, і салют, і ўрачыстае абяцанне, дэвіз "Заўсёды гатовы!" Але да "барацьбы за справу КПСС" усё гэта, вядома, не мае ніякага дачынення. Справа ў тым, што на пачатку 20-х гадоў, калі стваралася піянерская арганізацыя, Н.К.Крупская раіла пераняць некаторыя формы і метады работы з падлеткамі менавіта са скаўцкага руху. Але ягоныя ідэі і змест (рух быў апалітычным і рэлігійным) маладая савецкая дзяржава адназначна адхіліла.

Між іншым, скаўты засталіся амаль такімі ж, як і на пачатку свайго існавання. І тэкст урачыстай прысягі зусім не змяніўся. Сёння ён гучыць гэтак жа, як амаль 90 год таму: "Прысягаю маім гонарам, што зраблю ўсё, што ад мяне залежыць, каб выканаць мой абавязак перад Богам і маёй краінай; буду дапамагаць іншым ва ўсялякі час і падпарадкоўвацца скаўцкаму Закону".

Разведчыкам можна зрабіцца, маючы ўзрост ад 6 да 20 гадоў. Самыя маленькія — гэта "кабскаўты" (у перакладзе з англійскай "каб" — ваўчаня), і выхоўваюцца яны амаль так, як Маўглі ў казцы Кіплінга.

Скаўты да 15 гадоў скаўтамі і называюцца. А старэйшыя за 15 гадоў — ужо "роверы", так бы мовіць, "дарослыя скаўты". Усе хлопчыкі і дзяўчынкі ўтвараюць патрулі па 6—8 чалавек. Назва патруля адпавядае якой-небудзь прыроднай з'яве, жывёліне ці расліне. "Медзведзяняты", "вавёркі", "тыгры", "пінгвіны" — усе яны таксама скаўты. Але адлюстроўваць у назве якуюсьці палітычную з'яву строга забаронена.

Першы патруль беларускіх скаўтаў з'явіўся ў студзені 1988 года, паралельна з Усесаюзнай піянерыяй. Сёння нашыя скаўты маюць шмат сяброў па ўсёй СНД, акрамя хіба што Прыбалтыкі. Рэгулярна адбываюцца джамбры-фестывалі ("джамбры", значыць, міжнародныя), калі падлеткі праводзяць свае самыя незабыўныя дні.

І ўсё ж сістэма класічнага скаўтызму не атрымала шырокага распаўсюджання. Чаму так — тлумачыць прэзідэнт ССБ старшы скаўт-майстар Ігар Касцевіч:

— Арганізацыя скаўтаў не можа быць масавай. Гэтая сістэма выхавання ў многім выбарная, таму што ў скаўтаў ёсць вельмі акрэсленыя патрабаванні да сваіх сяброў. Перш чым зрабіцца разведчыкамі, амаль год падлеткі ходзяць у навічках. Вывучаюць родную гісторыю, замежныя мовы, псіхалогію, асновы медыцыны, авалодваюць пэўнымі турыстычнымі навыкамі, вучацца паводзіць сябе ў калектыве. Потым вытрымліваюць даволі сур'ёзныя іспыты, і толькі ў выпадку станоўчага меркавання сталых скаўтаў атрымліваюць права на Урачыстае Абяцанне... Генеральны сакратар сусветнай скаўцкай арганізацыі Жан Марыльён любіць паўтараць, што скаўты моцныя менавіта сваімі кадрамі. Таму адбор у нас вельмі строгі. Напрыклад, на 100 кіраўнікоў нашай арганізацыі — толькі 6 скаўт-майстроў. Дарэчы, адзін са скаўцкіх законаў забараняе мець аплатных функцыянераў. Працаваць у нас можна толькі па добрай волі і абсалютна бескарыслівa.

Карацей, далучайцеся да беларускіх скаўтаў. Калі вы хочаце завесці цудоўных сяброў, любіце падарожнічаць, шукаеце прыгод па-за сценамі ўтульнай кватэры і маеце шчырае, адкрытае сэрца, гэты рух — менавіта для вас.

СТРАКАТАЯ МАЗАІКА

ВЕЛАСІПЕД ЯК СРОДАК ДЛЯ ЗАСПАКАЕННЯ

Кіназорка нумар адзін у ЗША Мішэль Пфайфер здымае нервовыя стрэсы выключна арыгінальным спосабам: яна да апошняга вінціка разбірае свой веласіпед, потым збірае яго зноў і робіць круг па дворыку вілы. Неспакой, страх як рукой здымае. Лішніх дэталей пасля зборкі не застаецца, паколькі гэтую аперацыю Пфайфер вывучыла назубок.

ЛЕПШАЯ КАВА — У КАТОЎ

Самая дарагая ў свеце кава каштуе 17 даляраў кубачак, а аптовая яе цана — 250000 даляраў за тону. Гэты напой рыхтуецца з зерня, вылучанага з памёту суматранскіх дзікіх катоў, якія ядуць ягады толькі самай лепшай кавы, пераварваюць абалонку, а астатняе выкідаецца ў працэсе страwавання.

І ЯПОНСКІЯ ТАВАРЫ ЦЕРПЯЦЬ КРАХ

Наогул усё, што экспартуе Японія, ад відэатэхнікі да аўтамабіляў і калготак, хутка становіцца па-за канкурэнцыяй. Але вось з экспартам прэзерватываў японцы далі маху. Японская стандартная мадэль гэтага вырабу мае даўжыню 18 сантыметраў, што на два сантыметры карацей мадэлі еўрапейскай і паўночнаамерыканскай. Таварыства абароны правоў еўрапейскіх жанчын выказала рашучы пратэст.

БЫЦЬ ВЫРАДКАМ НАВАТ ПРЭСТЫЖНА

Самы модны сёння дызайнер Парыжа Жан Поль Гальцье. Ён адкрыў салон, дзе прадстаўляюцца выключна ўродлівыя жанчыны. Гальцье аб'явіў сваё прадпрыемства пратэстам супраць засілля надаеўшай усім прыгажосці. Сярод яго мадэляў — вельмі тоўстая візажыстка Стэла, лысая грамадзянка з татуіроўкай на патыліцы і вельмі кіслай фізіяноміяй, Іспанская актрыса Росі дэ Пальма з носам, якому б пазайздросціў Бураціна. Жанчыны добра зарабляюць у Гальцье, дзякуючы вялікаму попыту на яго прадстаўленні.

ЛЯЛЬКА ДЛЯ НЕРВОВЫХ

Шэрыл Карнікіс і Мэры Расел вынайшлі ляльку з нагамі, рукамі і галавой, якія адрываюцца, і апранулі яе ў форму футбольнага суддзі. Цяпер заўзятым аматарам будзе на кім зрываць сваю злосць. Канструктары ж працуюць над мадэлямі лялек-ігракоў, паліцэйскіх юрыстаў, дактароў і такіх, якія ўвасабляюць сабой агульны вобраз начальніка.

Падрыхтаваў Б.Сафроненка.

ІНТЭРВ'Ю З МАДОННАЙ

Поп-зорка Мадонна ў інтэрв'ю для ВВС паведаміла, што хоча мець траіх дзяцей і ўжо знайшла кандыдата на ролю бацькі і мужа, але назваць яго імя пакуль адмовілася.

Мадонна сцвярджае, што прычына яе цяжкасцей ва ўзаемаадносінах з мужчынамі заключаецца ў тым, што ёй заўсёды прыходзіцца самой рабіць першы крок і што мужчын прывабліваюць у ёй багацце і слава.

БЕРТ ЛАНКАСТЭР ПАМЁР

Берт Ланкастэр, які пачынаў як цыркавы акрабат і зрабіўся ў далейшым адной з самых буйных зорак Галівуда, памёр ва ўзросце 80 гадоў ад сардэчнага прыступу.

Чатыры апошнія гады ён адчуваў сябе вельмі дрэнна. У 1960 г. Ланкастэр атрымаў узнагароду за выкананне лепшай мужчынскай ролі ў фільме "Элмер Гэнтры". Ён зняўся больш чым у 70 фільмах, і яго кар'ера працягвалася 44 гады. Ён атрымаў велізарную вядомасць дзякуючы фільмам "Адсюль да вечнасці" і "Атлантык Сіці".

КЛАЎДЗІА ШЫФЕР У ФАНТАНЕ

Нямецкая супер-мадэль Клаўдзіа Шыфер у пятніцу вечарам плёскалася ў адным з самых вядомых рымскіх фантанаў — у фантане Трэві, паўтараючы сцэну з фільма Феліні "La Dolce Vita", знятым у 1960 годзе.

У фільме ў гэтай сцэне ўдзельнічалі шведская актрыса Аніта Экберг і Марчэла Мастраяні.

На Шыфер была сукенка ад Валянціна, падобная на тую, у якім здымалася Экберг. Пад сукенкай на ёй былі гумавыя чаравікі, каб засцерагчы ногі адной з самых прыгожых жанчын свету ад халоднай вады рымскага фантана.

СОЛА-АЛЬБОМ СЛЭША

Гітарыст "Guns'N'Roses" Слэш толькі што скончыў запісваць свой сольны альбом.

Слэш кажа: "Работа з "Guns'N'Roses" была і застаецца самай галоўнай для мяне. Але яны былі не гатовыя да запісу новага альбома, і таму я зрабіў гэта сам. У падобных выпадках я вельмі нецярплівы, і калі ў мяне з'яўляецца нейкая магчымасць, я імкнуся яе выкарыстаць". Слэш абвергнуў чуткі аб магчымым распадзе групы.

КАНЦЭРТ У ДУБЛІНЕ

Ісландскія і ірландскія музыканты вырашылі ўнесці свой уклад у ахову навакольнага асяроддзя. Група "An Emotional Fish", Лаеш О'Манолі з "The Hothouse Flowers" і Шэран Шэнан увойдуць у лік удзельнікаў канцэрта, які адбудзецца ў Дубліне ў наступную суботу.

Арганізатары канцэрта, таварыства "GLOR" сцвярджаюць, што запланавана цэлая серыя такіх мерапрыемстваў. Перш за ўсё іх хвалюе тое, што ірландцы дыхаюць паветрам, у які трапляюць шкодныя рэчывы з Селафілдскага атамнага завода.

КЕЙН ПАД АХОВАЙ КДБ

Англійскі акцёр Майкл Кейн знаходзіцца пад аховай агентаў КДБ.

Кейн вырашыў зняцца ў ролі Гары Палмера, вядомага шпіёна папулярных фільмаў 60-х "The Upcress File" і "Funeral In Berlin". Новы фільм з яго ўдзелам "Поўнач у Санкт-Пецярбургу" здымаецца ў нашай краіне. І кінабосы вельмі занепакоены тым, што Кейн можа зрабіцца ахвярай кіднепінгу разам са сваім партнёрам па фільму Джэйсанам Конеры. У сваю чаргу Кейн ахарактарызаваў агентаў КДБ як вельмі ветлівых і гасцінных хлопцаў.

"ФАНТАЗІЯ" ПА-ЗА ФАНТАЗІЯЙ

Нягледзячы на працяглыя спрэчкі, кінакампанія Уолта Дыснея ўсё ж заплаціла аркестру Філадэльфіі 35 мільёнаў даляраў за выкананне класічнай музыкі ў відэаверсіі фільма "Фантазія".

Сваё нежаданне плаціць кінакампанія тлумачыла тым, што працуючы над фільмам 50 год таму, ніхто не меркаваў, што з'явіцца такая рэч, як відэа, і што відэаверсія "Фантазіі" прынясе прыбытак у 350 мільёнаў даляраў.

ГАРЧЫЧНІК

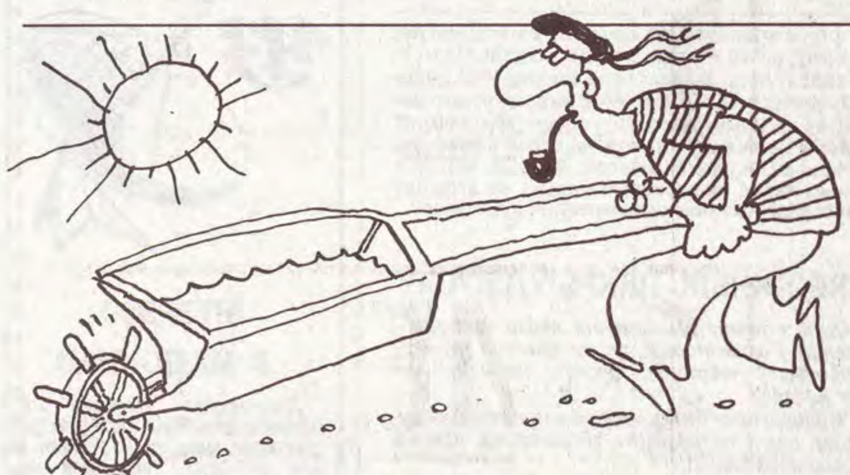

Васіль ТКАЧОЎ

Павіншаваў!

Гумарэска

Крыху не пашанцавала капітану Бярозкіну: уначы падраздзяленне, якім ён камандуе, было паднята па трывозе, потым — марш, раён вучэнняў, якія абяцалі зацягнуцца не на адны суткі. Іншы б раз Бярозкін не хваляваўся — ці ж упершыню яму калець разам з салдатамі на тых вучэннях? Для таго і армія, каб у любы час быць гатовым для розных выпрабаванняў. Хваляваўся ж з аднае прычыны — жонка вось-вось павінна нарадзіць першынца. А тут — трывога, і яна засталася сам-насам са сваімі клопатамі. Суседзі, праўда, памеліся панаглядаць за жонкай, выклікаць, як толькі спатрэбіцца, "хуткую дапамогу". Гэта трошкі суцяшала, супакойвала афіцэра. А яшчэ камбат "прыкамандзіраваў" часова да кватэры капітана Бярозкіна радавога Самардака, які толькі што выпісаўся са шпіталя і набіраўся моцы ў казарме. У абавязкі Самардака ўваходзіла: схадзіць, калі будзе патрэба, у краму па прадукты для жонкі камандзіра, вынесці смецце, прапыласосіць, пацікавіцца, патрэбна яшчэ ў чым дапамога ці не. Самардак — салдат паслухмяны, працавіты, дамашні, і такая служба — прынесці-падаць — яму вельмі спадабалася. А паколькі раней ён жыў на Украіне, то аднаго разу нават прыгатаваў смачны наварысты боршч і пачаставаў ім жонку капітана Бярозкіна.

Неўзабаве ў Бярозкіна нарадзіўся сын. Пад акном радзільні радавы Самардак доўга таптаўся з кветкамі, якіх наскуб на клумбе ў гарадку, павіншаваў парадзіху, а потым тая — з акна трэцяга паверха — прадыктавала яму змест тэлеграмы, якую павінен быў Самардак адправіць у Н-скі гарадок капітану Бярозкіну.

Капітан Бярозкін атрымаў тэлеграму наступнага зместу:"Мілы каханы віншую цябе сынам цалую абдымаю радавы Самардак".

Валерый ШЫХАНЦОЎ

Безвыходнасць

Я сам сябе, каб мог, за вуха ўзяў бы,
Але ж балюча гэта — сам
сябе!..

***

Вуліца мая — Лагойскі тракт,
Нумар першы — на фасадзе дома.
Гэта ўжо не мара. Гэта — факт,
Сцверджаны рашэннем выканкома...

Артур ВОЛЬСКІ.

З маленства я, прызнаюся, бязвольны...
За тое ўсё, што калісь нарабіў,
Каб высячы сябе аднойчы здолеў,
То гэта б варыянт найлепшы быў.

І каб яшчэ на тым Лагойскім тракце,
Дзе выканкам аднойчы пасяліў,
Перакананы ўсе былі ў факце,
Што я пісаць ніколі не любіў...

З якою асалодай па сталіцы
Хадзіў бы я, без вершаў і тугі.
Ды лягу спаць — а мне ізноў не спіцца,
Ізноў рыфмую нейкія радкі.

Генадзь МАНКЕВІЧ

Такое каханне

Наўкол заклапочана ходзіць,
калі закапрызніць яна.
Наўколенцах поўзае-годзіць...
Не спіць — сцеражэ давідна.
Турбот — неабсяжнае мора.
Пачуццяў — вясною рака.
Пра гэта, напэўна, гавораць:
— Люляе яе на руках!
І песціць бясконца, і ладзіць...
Імя вымаўляе, калі
смакуе салодкае: — Ла-да...
А Лада — яго "Жыгулі".

Юрась БЭРЭЗА (Украіна)

Адкрыў вочы

Гумарэска

Па дарозе на працу Сямёну Кузьмічу, дырэктару цагельнага завода, з вышыні трэцяга паверха на галаву звалілася цагліна. І разляцелася на кавалкі. Але разляцелася не галава, а... цагліна.

Дырэктар спыніўся, зняў капялюш і струсіў з яго пыл. Падняў кавалак і раптам пабачыў на ім... кляймо свайго завода. "Я ж табе зараз!" — не ведаючы каму адрасаваў гэтыя словы Сямён Кузьміч. Загарнуўшы злашчасны кавалак у хусцінку, падаўся на завод.

У калідоры сустрэў інспектара па кадрах Дзмітрына.

— Зайдзі да мяне! — буркнуў у адказ на прывітанне. — Вось гэта бачыце? — запытаўся ў яго ўжо ў кабінеце. — Нашай вытворчасці, між іншым. Дзе гэта бачна, каб цагліна — у шматкі, а на галаве нават гузака не выскачыла?

— А на чыёй галаве! — пацікавіўся Дзмітрын.

— На маёй! З вышыні трэцяга паверха ўпала!.. Дык гэта ж колькі будзе стаяць дом, я ў вас пытаюся, узведзены з такой вось цэглы? Хіба гэта якасць? Усіх паразганяю!.. Неадкладна паклічце да мяне начальніка цэха Залатнога!..

— Якое... якое... шчасце...

— Што вы там бармочаце?

Але Дзмітрын, здавалася, нічога не чуў: твар яго зрабіўся бледным, губы трэсліся.

— Якое гэта шчасце, Сямён Кузьміч, — загаварыў нарэшце выразней, — што цагліна аказалася крохкаю. Бо калі б была моцнай, то ўвесь завод, усе мы страцілі б значна болей, чымсьці нейкую там партыю бракаванай цэглы. Мы страцілі б вас, Сямён Кузьміч, дарагога ўсім нам кіраўніка і настаўніка, — па шчацэ Дзмітрына скацілася скупая мужчынская сляза. — Атрымліваецца, сам таго не ведаючы, вас Залатны выратаваў ад немінуемай гібелі. Родны вы наш...

Расчулены шчыраю турботай, дырэктар ужо і сам дастаў з кішэні хусцінку і правёў ёю па шчоках, пакідаючы аранжавы ад цагельнага пылу след. З жахам уявіў сваю труну, вянкі, духавы аркестр і... парожняе крэсла, што чакае новага дырэктара...

— Што ж... Што ж вы прапануеце? — раптам яму не хапіла паветра.

Дзмітрын хуценька выцер слязу.

— Безумоўна, узнагародзіць Залатнога мы не маем магчымасці, а заахвоціць можам...

— Прэмію можна, — згадзіўся Сямён Кузьміч, трасучы кадравіку руку. — Падрыхтуйце загад. А таксама прыміце маю падзяку за тое, што адкрылі мне вочы.

"Зараз яшчэ і Залатному трэба раскрыць вочы, — падумаў Дзмітрын. — Каб ведаць, якога кума мае ў маёй асобе".

З украінскай мовы пераклаў Пятрусь КАПЧЫК.

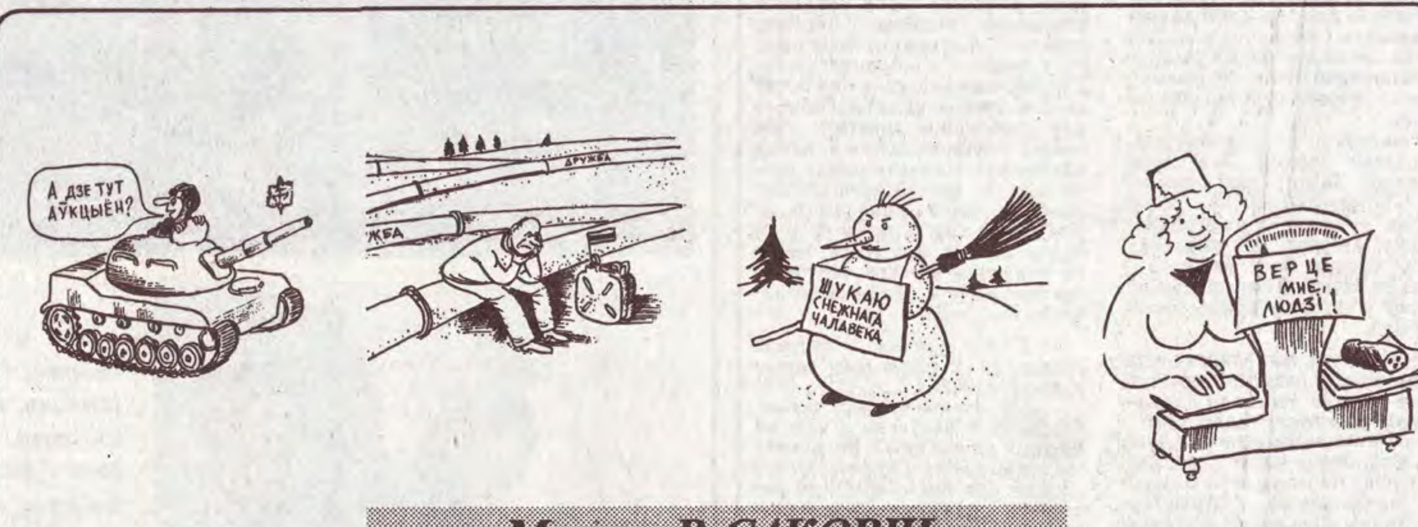

Малюе В.САКОВІЧ

ЛЮСТЭРКА

Напамін пра лета...

...І сціплыя восеньскія фарбы

Прыгажуня-восень ужо даўно расквеціла дрэвы і кусты — золата лістоты шапаціць пад нашымі вокнамі. Неба — глыбокаблакітнае, чорнае раннім вечарам і чырвонае перад захадам сонца. Палітра восеньскай прыроды такая разнастайная і яркая, што аж зіхаціць уваччу.

Але можа менавіта таму, з прынцыпу кантрасту, сучасныя мадэльеры прапануюць нам на восень сціплыя па фарбах уборы. Шэры, карычневы, чорны — вось і ўсё багацце выбару. Але калі прыкласці да гэтага сваю багатую фантазію і свае ўмелыя рукі, то і тут можна выглядаць дастаткова яскрава, так, каб менавіта вас заўважылі мужчынскія вочы нават у самым вялікім натоўпе.

Так, давялося ўжо схаваць у вялікі куфар свае вясёлыя летнія сукенкі, празрыстыя, як павуціннe і ружовая мара. Але не сумуйце. Давайце зазірнём на "агеньчык" на чарговы паказ мадэляў адзення ў Рэспубліканскі цэнтр моды. Паглядзім на прыгожых даўганогіх манекеншчыц і на стройных манекеншчыкаў, павохкаем ціхенька над сваёй цяжкай доляй і ўсё ж возьмем у рукі нажніцы і іголкі, каб утварыць з сябе восеньскую прыгажуню.

Зараз у модзе галоўнае — элегантнасць і сціпласць. Нават вялікія фантазёры "высокай моды" сцішылі ўзлёты сваёй музы і апусціліся на грэшную зямлю. Нават яны прызналі, нарэшце, што проста — гэта прыгожа і вытанчана. А таму восеньскія рэкамендацыі мэтраў розных краін аднолькавыя — практычнасць, схільная нават да аскетызму. Усё тое, што так любяць жанчыны, — упрыгожанні — давядзецца схаваць і забыць. Спадзяёмся, ненадоўга.

А практычнасць — гэта перш за ўсё такія "сціплыя" матэрыялы, як джэрсі, трыкатаж, шавіёт, габардзін. З іх атрымліваюцца не толькі цудоўныя паліто, але і пінжакі, штаны, спадніцы. Наконт спадніц. Яны, на мой вялікі жаль, становяцца ўсё даўжэйшымі і даўжэйшымі. Яны ўжо сталі нават не "за калена", але амаль да самай зямлі. Праўда, у такіх спадніцах, мабыць, цёпла і ўтульна, як дома за печкай, а не на вуліцы пад дажджамі. Яны быццам бы "абліваюць" фігуру, падкрэсліваючы яе зграбнасць. Для паўнаватых жанчын лепш за ўсё пашыць спадніцы шырокія, прамыя. Калі яны вельмі доўгія, можна зрабіць і некалькі разрэзаў — гэта не толькі ўпрыгожыць спадніцу, але і зробіць яе больш зручнай для хадзьбы. Да спадніц рэкамендуюцца розныя жакеты і камізэлькі, якія будуць добра глядзецца на блузках аднатоннага колеру. Не трэба забывацца і пра сукенкі — прыталеныя, з мноствам гузікаў — яны абавязковыя ў восеньскім гардэробе.

Шэры шавіёт і карычневае джэрсі падыдуць да штаноў. Новае ў сёлетнім сезоне тое, што штаны страцілі сваю ўласцівасць амаль абцягваць ногі, а сталі шырокімі і свабоднымі. Яны падаўжэлі і нават могуць закрываць абцас.

Модны зараз жаночы абутак з'явіўся нечаканасцю. Справа ў тым, што нам раяць насіць... мужчынскія паўбацінкі. Але ад сучаснай моды можна чакаць усяго — ці ж не прынесла яна ў жаночы гардэроб панталоны, пінжакі, кашулі? Здаецца, у бедных мужчын не засталося ўжо нічога свайго — ні гальштукаў, ні берэтаў.

Затое самы "жаночы" касцюм з класічнай белай блузкай розных мадэляў па-ранейшаму модны. Гэта — адзенне на ўсе часы і для ўсіх народаў.

Нам раяць апранацца "метадам этажэркі". Гэта калі больш доўгія элементы адзення (кашуля) выглядваюць з-пад больш кароткіх (жакет). Такая шматслойнасць не толькі модная, але і практычная — цяплей будзе. Наогул, шматслойнае адзенне гэта магчымасць і расквеціць свой убор, бо можна ж кожную рэч мець рознага колернага адзення.

Плашчы могуць быць свабодныя, з некалькімі разрэзамі і прыталеныя з падкрэсленай ланцужком таліяй. Колеры іх — цёмна-сінія і светлыя, чорныя і нават барвовыя. Да плашча добра пасуе берэт, а да курткі — маленькая шапачка, вязаная ці сшытая.

Вельмі рамантычна глядзеліся на подыуме вытанчаныя чорныя касцюмы з вузкімі міні-спадніцамі. Да іх цудоўна пасавалі маленькія шэрыя капялюшыкі з вуаллю. Як бачым, і для прыхільніц міні знайшоўся такі куток у сэрцы мадэльера. Да гэткіх міні-ансамбляў трэба апранаць кароткія расклёшаныя паліто. А ў руках лепш за ўсё трымаць чорную тростачку ці маленькую муфтачку — зялёную, карычневую, фіялетавую. І ні ў якім разе — велізарную гаспадарчую сумку.

Шалікі, у адрозненне ад мінулых часоў, трэба насіць толькі "ў тон" да іншага адзення.

Восеньская мода і яе сціплыя фарбы здолеюць, магчыма, падарыць нашым жанчынам спакой і ўпэўненасць.

Ніна ПРАКОПЧЫК.

КІНААФІША МІНСКА

НА ЭКРАНЕ – БЕЛАРУСКІЯ ФІЛЬМЫ

У гэтым годзе адзначаецца 70–гадовы юбілей беларускага кіно. Кожная эпоха нараджае сваіх мастакоў. Але менавіта мастакі ўвасабляюць тую ці іншую эпоху, той ці іншы перыяд часу. Што ж датычыцца беларускіх кінематаграфістаў, то можна назваць нямала імён, якія пакінулі свой яркі след у гісторыі нацыянальнага кіно, тым самым увасобіўшы сабой цэлыя дзесяцігоддзі ў кінамастацтве.

У рамках праходзячых цяпер у рэспубліцы тэматычных паказаў, прысвечаных юбілею беларускага кіно, гледачы зноў змогуць паглядзець такія мастацкія кінакарціны, як "Салавей", "Маска", "Залатыя агні", "Палескія рабінзоны", "Апавяданні пра юнацтва", "Усходні калідор", "Вайна пад дахамі", "Справа для сапраўдных мужчын", "Юрка — сын камандзіра", "Каханая" "Белыя Росы", "Расклад на паслязаўтра", "Факт біяграфіі", "Апошні крок" і многія іншыя.

"АХВЯРА ДЛЯ ІМПЕРАТАРА"

Так называецца новая каляровая мастацкая кінакарціна, створаная кінематаграфістамі Расіі. Яе паставіла па матывах апавядання А.І.Купрына "Штабс-капітан Рыбнікаў" рэжысёр Роза Арынбасарава.

Гэты фільм заснаваны на дакументальных фактах, расказвае пра афіцэра японскага генеральнага штаба, які атрымаў заданне пад іменем штабс-капітана Рыбнікава ўвайсці ў ваенныя колы Пецярбурга. Ён быў выкрыты пасля вядомай Цусімскай бітвы 1904 года, калі Японія знішчыла ўвесь Рускі Далёкаўсходні флот. Першым пра гэту гісторыю ў сваім апавяданні "Штабс-капітан Рыбнікаў" расказаў чытачам А.І.Купрын. Цяпер сцэнарыст Віталь Маскаленка і малады рэжысёр Роза Арынбасарава паводле гэтага твора знялі фільм.

Парадокс гэтай гісторыі заключаецца ў тым, што высачыў японскага афіцэра і загнаў яго ў кут не прафесійны сышчык, а звычайны пецярбургскі рэпарцёр крымінальнай хронікі Шчавінскі. Выпадкова западозрыў, як бы жартуючы злавіў на бытавых дробязях, тут жа падзяліўся з Рыбнікавым сваёй здагадкай, а затым доўга, як кошка з мышкай, гуляў з ім, не даючы ўслізнуць. Пры гэтым рызыкаваў сваім жыццём...

У галоўных ролях заняты Аляксандр Спарыхін, Сяргей Кушакоў, Аляксей Гуськоў, Святлана Свірко.

КІНААНОНС

Клуб творчай інтэлігенцыі "Сустрэчы "На ростанях" запрашае прыняць удзел у прэм'еры фільма "Кветкі правінцыі", знятага паводле аднайменнага рамана Георгія Марчука на кінастудыі "Беларусьфільм" рэжысёрам Дзмітрыем Зайцавым. Прэм'ера пройдзе 27 кастрычніка ў Доме ветэрана (Я.Купалы, 21). Пачатак у 19.00.

27 кастрычніка

"МАСКВА": "У напрамку сонца" — 14.20, 16.20. "Паўзком ад гангстэраў" — 18.10, 19.50, 21.30.

"КАСТРЫЧНІК": "Паўзком ад гангстэраў" — 14.00, 17.30, 19.20, 21.00. "Самалёт ляціць у Расію" — 15.45. Муз.-пацяшальная прагр. "Макс-шоу" — 21.30.

"АЎРОРА": "Непераможная нага" (д) — 14.20. "Тэрмінатар"-2 (2 с.)** — 14.40, 17.00. "Жаночая тайна"*** — 13.00, 19.20, 21.00. "Матылёк" ("Гвендалін")*** — 16.30, 18.30, 20.30.

"БЯРЭСЦЕ": "Эйр Амерыка" — 12.00, 15.40. "Матылёк" ("Гвендалін")*** — 12.50, 16.40, 18.30. "Д'яблава карусель" — 11.30, 15.00. "Сесілія"**** — 14.00, 17.40. Інф.-пацяшальная прагр. — 20.30.

"ВІЛЬНЮС": "Матылёк" ("Гвендалін")*** — 13.30, 16.40, 20.15. "Нулявы допуск" — 12.00, 15.10. "Імперыя пачуццяў"**** — 18.30, 22.00 (н).

"ДРУЖБА": "Снеданне з відам на Эльбрус" — 16.40. "У напрамку сонца" — 15.00, 18.00. "Рабыня сексу"**** — 19.40, 21.10.

"ПАРТЫЗАН": "Лепшыя ў Нью-Йорку"*** — 13.30 (л), 16.20, 19.10, 22.00 (н). "Круты палюбоўнік"*** — 15.00, 17.50, 20.40.

"ПЕРАМОГА": "Матылёк" ("Гвендалін")*** — 12.50, 14.40, 20.50. "Блукаючыя зоркі" (2 с.) — 16.30. "Мужчынская работа" — 11.00, 19.00.

"САЛЮТ": "Школа задавальненняў"*** — 12.00, 15.20, 18.40, 20.20, 22.00. "Начныя ястрабы"*** — 13.40, 17.00.

"СУЧАСНІК": "Бязлітасныя людзі" — 14.10. "Эмануэль"-6**** — 16.00, 17.40, 19.20, 21.00.

"БЕЛАРУСЬ": "Уварванне ў тайну"*** — 10.30, 13.40, 17.50, 21.30. "Ноч выючага звера"** — 11.00, 15.20, 21.20. "Тэмпераментныя дактары" — 12.10, 16.50, 20.00. "Універсальны салдат" — 12.30, 16.00, 19.30. "Не адступаць, не здавацца" — 14.20, 18.20. Інф.-пацяшальная прагр. — 20.00.

"КІЕЎ": "Вайна ніндзя" — 15.00. "Дзікае каханне"** — 16.30. "Эмануэль"-5**** — 18.30, 19.50, 21.00.

"КАМСАМОЛЕЦ": "Новыя прыгоды капітана Урунгеля" (д) — 10.30, 13.00. "Скарбы Амазонкі"** — 12.00, 14.00, 16.00, 19.00, 20.30. "Снеданне з відам на Эльбрус" — 15.00, 17.30. Рэтраспектыўны паказ музычнага фільма "Салодкія мары" — 16.30, 20.40. Зала індыйскага фільма: "Пакуль будзе вясна" (2 с.) — 18.00.

"МІР": "Салон Кіці"*** — 14.00, 18.00, 20.00. "Гардэмарыны"-3 — 12.00, 16.00. "Скарбы Амазонкі"** — 13.00, 17.00, 19.00. "Шчаслівых Каляд у Парыжы"*** — 15.00, 20.40. Відэазала: "Джэк-паскакун" — 14.30, 16.30, 18.30.

"ПІЯНЕР": "Мальерысіма" (д) — 10.00. "Пацярпеўшыя з "Лігуры" (ф.1, д) — 15.00. "Паліцэйскі сабака" — 11.30, 17.00. "Пра бізнесмена Фаму" — 13.20. "Уварванне ў тайну"*** — 18.40, 20.20.

"РАКЕТА": "Віва, Кастра!" — 16.00. "Шалёныя ночы Клеапатры"**** — 18.00, 19.40, 21.20. Відэапаказ: "З пісталетам нагала"-3 — 16.30. "Закат" — 19.00.

"РАДЗІМА": "Уварванне ў тайну"*** — 12.00, 15.20, 20.00. "Няма куды больш бегчы" — 13.50, 17.00. "Вельмі верная жонка" — 18.30. Відэазала: "Лялькі палоняць Манхэтэн" — 16.00. "Зяць" (камедыя) — 18.00. "Ніко"-6 ("У смяротнай зоне") - 20.00. Відэабар працуе з 16.00 да 23.00.

"ЗМЕНА": "Трыццатага" знішчыць!" - 14.30, 18.00. "Прыватны курорт"** — 16.10, 19.40.

"ЦЭНТРАЛЬНЫ": "Снеданне з відам на Эльбрус" — 13.20. "Франкенштэйн-2000"*** — 14.40, 17.50, 21.00. "Гарачыя галовы"-2 — 11.50, 16.20, 19.30.

"ЭЛЕКТРОН": "Тэмпераментныя дактары" — 13.50, 15.20, 18.30, 20.00. "Уварванне ў тайну"*** — 16.50, 21.30. "Кашмар на вуліцы Вязаў"-2*** — 14.20, 17.30, 20.40. "Легенда пра дыназаўра"-2 — 12.50 (л), 16.00, 19.00.

"АВАНГАРД": "Жыкіны мемуары"*** — 15.00. "Душа мая" (2 с.) — 17.00.

"ЗНАМЯ": "Чао, інспектар, ці Вампіры" — 16.30. "Тыдзень старшакласнікаў"** — 18.00, 20.00.

"УДАРНІК": "Выпадак у Чорнай пячоры" (д) — 14.00. "Брудная бялізна" — 15.30, 18.30. "Галізна на продаж"*** — 17.00.

(д) — дзіцячы сеанс;
** — дзеці да 16 гадоў дапускаюцца ў суправаджэнні бацькоў;
*** — дзеці да 16 гадоў не дапускаюцца;
**** — дарослым з 18 гадоў;
(л) — ільготны сеанс (скідка на 50 працэнтаў ад кошту білета).

ХАТНІ ЭКРАН

■ 27, чацвер

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Дайджэст.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.30. Фільм-балет.
◆9.15. "Маё каханне, мой смутак".
10.15. Музычны фільм.
11.15. "Па дарогах "Слова аб палку Ігаравым". Тэл.д/ф.
11.45. Вытокі.
12.00. "Бімбат".
15.35. "Партрэт у інтэр'еры".
16.30. ТБ – школе. Гісторыя.
17.00. Навіны.
17.10. "Бімбат".
17.30. Парады агароднікам.
18.00. Абласныя навіны (Гродна).
18.15. Стоп-кадр.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Дзелавы партнёр.
19.50. Пяць хвілін на жарты.
19.55. У нас дома.
20.25. Кантакт.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.40. Творчае маладзёжнае аб'яднанне "Крок". Залатая дзесятка.
23.15. НіКа.
23.30. Дайджэст.
◆23.40. "Маё каханне, мой смутак".
0.40. Творчае маладзёжнае аб'яднанне "Крок". "Супермадэль Беларусі-95".
0.55. Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"
5.30. Раніца.
6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 20.00, 22.50. Навіны.
7.00. Працяг праграмы "Раніца".
* 8.00. "Вайна гобатаў".
◆ 8.25. "Дзікая Роза".
9.00. У свеце жывёл.
9.35. Экслібрыс.
15.00. Мульцітролія.
15.30. На балі ў Папялушкі.
16.00. Пяць хвілін да шчасця.
◆16.20. "Элен і рабяты".
16.50. Свет сёння.
17.00. ...Да 16 і старэйшым.
17.30. Галасы Расіі.
17.40, 20.30. Надвор'е.
17.45. "Хто ёсць хто. XX стагоддзе". У.Чэрчыль.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая Роза".
18.55. Аўтарская праграма Э.Разанава "Размова на свежым паветры".
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Масква–Крэмль.
21.00. Лато "Мільён".
◆21.35. "Каліна чырвоная".
23.40. Аўта-шоу.
23.50. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"
7.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.20. Патрабуюцца... патрабуюцца.
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
* 8.25. "Кот у каўпаку".
8.35. Паехалі.
◆8.45. "Санта-Барбара".
9.35. Ваенны кур'ер.
9.50. "Вечар з тэатрам з Гетынгена".
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.10. Тэатр аднаго мастака. К.Сомаў.
15.20. Студыя "Рост". "Прызма".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.55. Звычайная справа.
17.10. Будні.
17.50. У свеце аўта- і матаспорту.
18.20. Свая гульня.
18.50. Пяць хвілін аб добрым жыцці.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.35. Аншлаг і К°.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Ціхі дом.
23.25. Зоркі гавораць.

Санкт-Пецярбург
12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
* 12.10. "Разбойнікі і музыканты".
12.25. "Нямецкая хваля".
12.50, 14.45, 16.15, 19.25. Музычны момант.
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. Урок нямецкай мовы.
* 13.45. "Пра павучка, з якім ніхто не сябраваў".
13.55, 21.05. Тэлемагазін.
14.00. Еўрапейскі калейдаскоп.
◆14.50. "Корцік".
16.20. Чароўная лінія.
* 16.40. "Сястрычкі-прывычкі".
16.50. Як трапіць у Лукамор'е.
17.10. Выбары-94.
17.55. "Па ўсёй Расіі".
18.50. Спорт, спорт, спорт.
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.30. "Дзелавыя людзі".
20.55. Д/ф.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
22.00. Ваш стыль.
22.05. Музычны канал.

8-ы канал
* 18.00. "Бэтмен" і іншыя.
18.30. "Сёння з Мэрлен Хікі" (Хрысціянская місія).
◆19.00. "Марэна Клара".
20.00. БАНТ: "Рэпартаж".
20.15. ММ-4; "Да ведама".
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
◆21.50. "Робакоп-2".

НТВ
* 17.00. Мультфільмы.
17.30. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё". 19-я серыя.
18.00 і 21.00. "Сёння".
18.35. Такое спартыўнае жыццё.
◆19.15. "Машыны-забойцы".
◆21.35. "Любімы сын нацыі". 4-я серыя.
22.35. Часінка.
◆23.10. "Пытанне сумлення".

■ 28, пятніца

Беларускае тэлебачанне
8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Дайджэст.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.30. Фільм-канцэрт.
9.00. ТБ – школе. Гісторыя.
◆9.30. "Маё каханне, мой смутак".
10.30. Творчае маладзёжнае аб'яднанне "Крок". "Пяць зорак". Тэлегульня.
11.30. "Мара". Д/ф.
12.00. "Бімбат".
12.20. Т.Уільямс. "Татуіраваная ружа". Фільм-спектакль МХАТа.
16.00. "Еўрапейскі калейдаскоп".
16.30. Да 50-годдзя Перамогі. "Званы нашай памяці".
17.00. Навіны.
17.10. "Бімбат".
* 17.35. "Страчаная Галактыка".
17.40. Якія мы гаспадары?
18.00. Абласныя навіны (Магілёў).
18.20. Пяць хвілін на жарты.
18.35. Навіны Бі-бі-сі.
19.10. Эканамікст.
19.20. Навука і вышэйшая школа. Прамая лінія.
20.10. Студыя "Тэлесябрына".
20.25. Кантакт.
20.30. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.40. "Зорка чароўнага шчасця". 1-я серыя.
23.10. НіКа.
23.25. Дайджэст.
23.35. "Я + Я". Мужчына і жанчына.
0.15. Пад купалам Сусвету.

Канал "Астанкіна"
5.30. Раніца.
6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 20.00, 22.50. Навіны.
7.00. Працяг праграмы "Раніца".
8.00. Сарока.
◆8.20. "Дзікая Роза".
9.00. Дапамажы сабе сам.
9.30. Жыццё і лёс Данііла Андрэева.
◆15.00. "Кэмвіэл".
16.00. Рок-урок.
16.50. Свет сёння.
17.00. Чалавек і закон.
17.30. Дакументы і лёсы.
18.00. Бамонд.
◆18.20. "Дзікая Роза".
18.50. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Чалавек тыдня.
◆21.00. "Вуліцы Сан-Францыска". (ЗША).
22.05. "Погляд" з А.Любімавым.
23.00. Магік-шоу.
23.25. Радыё на экспарт.
23.50. Прэс-экспрэс.
24.00. Музагляд.

Канал "Расія"
7.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.20. Патрабуюцца... патрабуюцца...
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
* 8.25. "Як дзед за дажджом хадзіў".
8.35. Паехалі.
◆8.45. "Санта-Барбара".
9.35. XX стагоддзе ў кадры і за кадрам. "Шынель Карнілава".
10.35. Тэлегазета.
10.40. Сялянскае пытанне.
11.10. Тэатр аднаго мастака.
15.20. Фальклорны фестываль "Кубанскія прасторы".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Свята кожны дзень.
16.15. Старая Руса.
◆16.55. Дысней па пятніцах. "Сям'я Дэй хаваецца". 2-я серыя.
17.50. "Рускі альбом Барыса Грабеншчыкова".
18.35. Экспацэнтр прадстаўляе.
18.45. Кліп-антракт.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.30. Гранд-рэпартаж.
21.05. "К-2" прадстаўляе.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Чэмпіянат Расіі па футболе. "Спартак" (Масква) – "Дынама" (Стаўрапаль). 2-гі тайм.
23.20. Зоркі гавораць.
23.25. Чэмпіянат Расіі па футболе. "Дынама" (Масква) – "Жамчужына" (Сочы). 2-гі тайм.

Санкт-Пецярбург
12.00, 14.30, 18.30, 21.30. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
12.50, 14.45, 16.15, 21.55. Музычны момант.
13.00. Хуткая дапамога.
13.35. "Два словы ў пісьме". Д/ф.
* 14.20. "Фэт-Фрумас і сонца". 14.50. "Дзелавыя людзі".
16.20. Па ўсёй Расіі.
16.35. Рознакаляровы сабака.
* 16.55. "Як дыназаўрык сяброў знайшоў".
17.10. Выбары-94.
17.55. Храм.
18.50. Спорт, спорт, спорт...
19.10. Вялікі фестываль.
◆19.25. "Кіслароднае галаданне".
21.10. Тэлемагазін.
21.15. Тэлеслужба бяспекі.
21.45. Спартыўныя навіны.
22.05. Ваш стыль.
◆22.10. "Бітва пры Нярэтве" (Югаславія, ЗША).

8-ы канал
* 18.00. "Бэтмен" і інш.
18.50. СОЛТЭК:"Дорэміфасолькі".
◆19.00. "Марэна Клара".
20.00. Агенцтва "Пармікс".
* 20.10. Мультфільм.
20.25. ПІР.
◆20.40. "Шанцы".
21.30. Студыя "БМ".
21.45. Час мясцовы.
◆22.10. "Нешта".

НТВ
* 17.00. Мультфільмы.
17.30. "Дзікая прырода: барацьба за жыццё". 20-я серыя.
18.00 і 21.00. "Сёння".
18.35. Футбольны клуб.
◆19.20. "Біч божы".
◆21.35. "Любімы сын нацыі". 5-я серыя.
22.35. Часінка.
◆23.10. "Марні".

Каб зэканоміць ваш час:
◆ мастацкія фільмы
* мультфільмы

НАДВОР'Е

Сёння днём па рэспубліцы чакаецца воблачнае надвор'е. На большай частцы тэрыторыі — дажджы, у асобных раёнах — туман. Тэмпература паветра ў Віцебску — +5—+7°, Мінску, Гомелі, Магілёве, Гродна — +6—+8°, Брэсце — +7—+9°. У наступныя двое сутак: 28-га істотных ападкаў не чакаецца, 29-га — на поўдні днём на большай частцы тэрыторыі — дажджы. Тэмпература паветра 28-га ноччу — -3—+2°, 29-га ноччу — +2—+7°, па паўночнай палавіне — каля 0°, днём — +5—+10°.

Валянціна СКРЭБЕЦ,інжынер-сіноптык Белгідрамета.

Дзяжурны рэдактар Валянцін БАРЫСЕВІЧ. Стыльрэдактар Валянціна СКАРЫНКІНА.

Заснавальнікі: ЦК СМБ, калектыў рэдакцыі газеты "Чырвоная змена". Выдавец: газетна-выдавецкае закрытае акцыянернае таварыства "Маладняк", 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. Газета ўзнагароджана ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Набрана і звярстана ў наборна-выдавецкім бюро "ЧЗ". Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку", 220013, г.Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79. Выходзіць у аўторак, чацвер і суботу.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.

Час падпісання ў друк: па графіку – 19.20, падпісана – 19.20.
М. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Індэкс 63129. Зак. 115.
Тыраж у кастрычніку 49 365, Па суботах-50 365.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013 г.МІНСК, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 68-26-27; намеснікі галоўнага рэдактара – 32-12-82, 68-29-45; сакратарыят – 68-29-28; аддзел палітыкі – 68-25-55; аддзел эканомікі і сацыяльных праблем – 68-28-52; аддзел культуры і гістарычнай спадчыны – 68-29-56; аддзел маральна-этычнага выхавання – 68-25-93; аддзел пісьмаў і вывучэння грамадскай думкі – 68-28-32; аддзел студэнцкай і школьнай моладзі – 68-25-93; аддзел інфармацыі, агляпальнікі – 68-29-26; аддзел ілюстрацыі – 68-27-74, 68-25-41; ул. кар. па Брэсцкай вобл. – (01622) 5-57-57, ул. кар. па Віцебскай вобл. – (02132) 2-36-37. РЭКЛАМНАЯ СЛУЖБА – тэл.68-27-21, 68-29-45. Факс: 32-21-03.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Сяргей БАЛЦЭВІЧ (адказны сакратар), Валянцін БАРЫСЕВІЧ, Валерый ВАРАНЕЦКІ, Валерый ІВАНОЎ, Мікалай ЛАРКОВІЧ, Віктар ЛЮКОВІЧ, Алесь МАСАРЭНКА, Станіслаў НІЧЫПАРОВІЧ, Аляксандр САЛАМАХА (першы нам.галоўнага рэдактара), Павел СІМАНАЎ (нам.галоўнага рэдактара, дырэктар агенцтва "ЧЗ-інфарм"), Алег СЛУКА, Наталля СТРАЛКОВА, Кузьма ШАПЛЫКА, Вольга ШАЎКО, Майя ШЭНДРЫК.

Галоўны рэдактар Уладзімір БЕЛЬСКІ